

*Raport o stanie
sanitarno-higienicznym
powiatu oleckiego
za rok 2023*

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność przekazać Państwu „Raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu oleckiego za rok 2023”. Podsumujemy w tym dokumencie całoroczną pracę pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olecku, którzy każdego dnia działają na rzecz zdrowia publicznego i bezpieczeństwa sanitarnego.

Opisujemy najważniejsze obszary, jakie znajdują się pod nadzorem inspekcji, czyli m.in. nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej czy kąpielisk, kosmetykami, środkami zastępczymi, higieną środowiska pracy, nauczania i wychowania. W swojej działalności inspekcja skupia się również na stanie sanitarnym placówek ochrony zdrowia oraz nadzorze przeciwepidemicznym. Naszym celem jest także szerzenie oświaty zdrowotnej i zasad profilaktyki zdrowia.

Pragnę poinformować, że w ubiegłym roku Minister Zdrowia wyróżnił dwie pracownice Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olecku odznakami honorowymi „za zasługi dla ochrony zdrowia”.

Poniższą wersję raportu o stanie sanitarno-higienicznym powiatu mogą Państwo odnaleźć na naszej stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/psse-olecko>

Z poważaniem

Katarzyna Dryl-Nerkowska

PPIS w Olecku

Spis treści

EPIDEMIOLOGIA	7
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	17
HIGIENA KOMUNALNA	23
HIGIENA PRACY	30
HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	41
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	47
ZAPOBIGAWCZY NADZÓR SANITARNY	61

EPIDEMIOLOGIA

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku w roku 2023 kontynuowała wielokierunkową działalność w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych. Obejmowała ona zarówno działania skierowane na populację ogólną, jak również na zagadnienia specjalne, takie jak zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów poprzez nadzorowanie warunków sanitarno-higienicznych podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Prowadzono również działania mające na celu podniesienie świadomości społecznej z korzyści wynikających ze stosowania szczepień ochronnych.

Rejestrację zgłaszanych przypadków zachorowań prowadzono zgodnie z definicjami chorób przyjętymi w Unii Europejskiej. Oceny sytuacji chorób zakaźnych w powiecie dokonano na podstawie zgłoszonych i zarejestrowanych zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Analizie poddano wybrane jednostki chorobowe, które stanowiły problem epidemiologiczny i były monitorowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych powiatu oleckiego

Choroby zakaźne, pomimo ogromnego postępu medycyny, wprowadzenia masowych szczepień ochronnych, stosowania środków dezynfekcyjnych, wdrażania procedur przeciwepidemicznych w placówkach służby zdrowia, stanowią ciągle problem medyczny, społeczny i epidemiczny. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych oraz pasożytniczych jest jednym z naczelných zadań realizowanych przez inspekcję sanitarną.

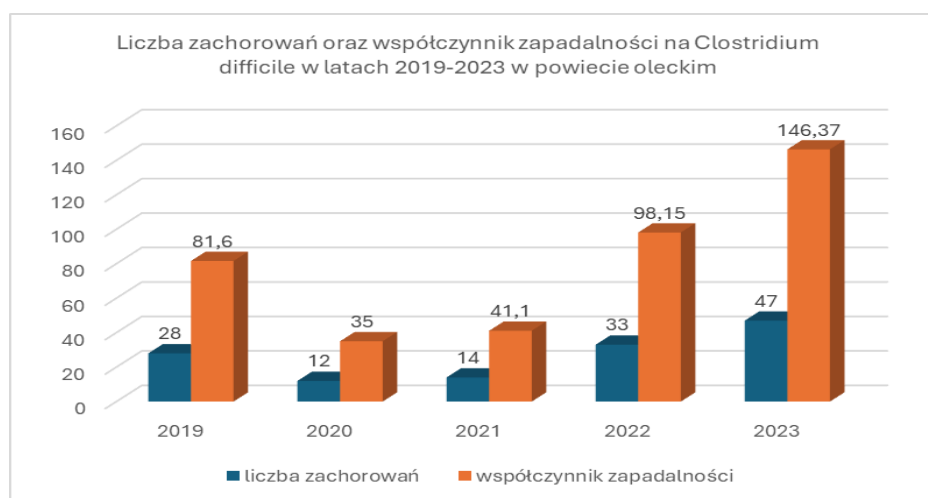
W roku 2023 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olecku zgłoszono 569 zachorowań na choroby zakaźne, z czego największy odsetek stanowiły przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Zarejestrowano 301 potwierdzonych zachorowań na COVID-19 (zapadalność wyniosła 937,4/100 tys. mieszkańców - dotyczy wirusa zidentyfikowanego). COVID-19 był przyczyną 4 zgonów w powiecie oleckim.

✓ *Zatrucia i zakażenia pokarmowe*

W powiecie oleckim od wielu lat dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierżące typy pałeczek *Salmonella*, w których dominuje *S. Enteritidis*. W 2023 r. zarejestrowano 4 zatrucia pokarmowe wywołane tymi

bakteriami (zapadalność 15,5/100 tys.). W stosunku do roku poprzedniego zaobserwowano wzrost: w 2022 r. – 2 przypadki (zapadalność 5,94/100 tys.).

W kategorii inne bakteryjne zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe w 2023 r. zarejestrowano 50 zachorowań (zapadalność 155,7/100 tys.), w 2022 r. – 35 zachorowań (zapadalność – 104,1/100 tys.). Większość zakażeń, 47 z 50 (94 %) przypadków wywołanych było przez *Clostridium difficile* - bakterię występującą powszechnie w środowisku naturalnym, a także w przewodzie pokarmowym niektórych gatunków zwierząt. U osób dorosłych *C. difficile* może powodować łagodne biegunki oraz ciężkie zapalenia jelita grubego. Czynnikiem ryzyka zakażenia tym patogenem jest zaawansowany wiek, hospitalizacja oraz długotrwała antybiotykoterapia pacjenta, zwłaszcza antybiotykami o szerokim spektrum działania. Aż 87,2 % zachorowań o tej etiologii w powiecie oleckim dotyczyło pacjentów powyżej 60 roku życia. W roku sprawozdawczym nie odnotowano ani jednego przypadku bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez *Yersinia enterocolitica*.

Spadek w stosunku do roku poprzedniego odnotowano wśród zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej. W roku 2023 zarejestrowano 16 zachorowań z zapadalnością na poziomie 49,8/100 tys. mieszkańców, natomiast w roku 2022 odnotowano 57 przypadków z zapadalnością 169,5/100 tys. Rotawirusy odpowiedzialne były za 7 zakażeń wirusowych (zapadalność 21,8/100 tys.), a w 2022 r. – 38 zachorowań (zapadalność – 113,02/100 tys.).

W kategorii biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu zgłoszono 1 przypadek, w roku 2022 - 1, zapadalność 2,9/100 tys.

W 2023 roku nie notowano ognisk zatruc pokarmowych.

✓ Choroby wieku dziecięcego**• Ospa wietrzna**

W 2023 r. w powiecie oleckim spadła zapadalność na ospę wietrzną: zarejestrowano 28 zachorowań (zapadalność – 87,2/100 tys.), w 2022 r. – 97 przypadków (zapadalność 288,5/100 tys.) Większość przypadków, podobnie jak w latach ubiegłych, zarejestrowano wśród dzieci w wieku 2-5 lat. Osoby, które zachorowały, nie były szczepione. Brak powszechnego obowiązku szczepienia przeciw ospie wietrznej, z wyjątkiem wskazanych w Programie Szczepień Ochronnych wybranych grup dzieci do ukończenia 12 r. ż., wpływa na występowanie dużej liczby zachorowań.

• Płonica (szkarlatyna)

W roku 2023 odnotowano spadek zachorowań na płonicę: zarejestrowano 9 zachorowań (zapadalność 28/100 tys.), natomiast w 2022 r. – 12 zachorowań (zapadalność 35,6/100 tys.).

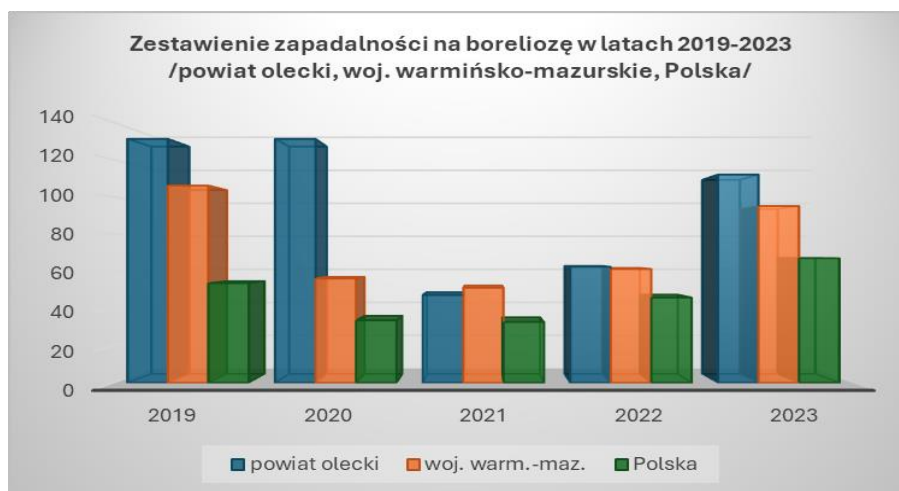
✓ Zakażenia krwiopochodne

Ogromne znaczenie w zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń krwiopochodnych ma wdrożenie i utrzymanie wysokich standardów higieniczno-sanitarnych w placówkach ochrony zdrowia, jak i w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich i tatuażu, w których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. W 2023 r. rozpoznano 8 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu B (zapadalność 24,9/100 tys.), w 2022 r. – 1. Nie zarejestrowano przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu C, w roku poprzednim również brak zachorowań.

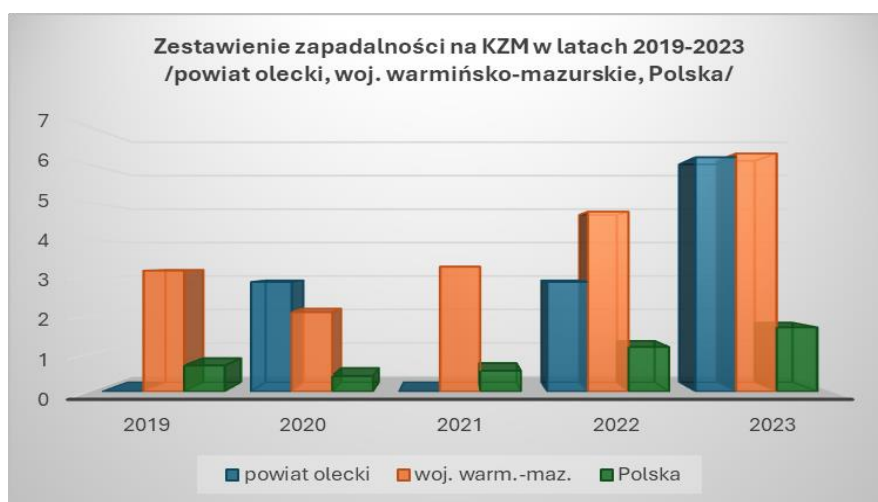
W roku 2023 odnotowano 4 przypadki zachorowania na wirusa HIV, w 2022 r. - 2.

✓ **Choroby odkleszczowe**

W 2023 r. w powiecie oleckim na boreliozę zachorowało 36 osób (współczynnik zapadalności wynosił 112,11/100 tys.). W stosunku do roku ubiegłego odnotowano wzrost zachorowań (2022 r. – 21 zachorowań z zapadalnością 62,46/100 tys.).

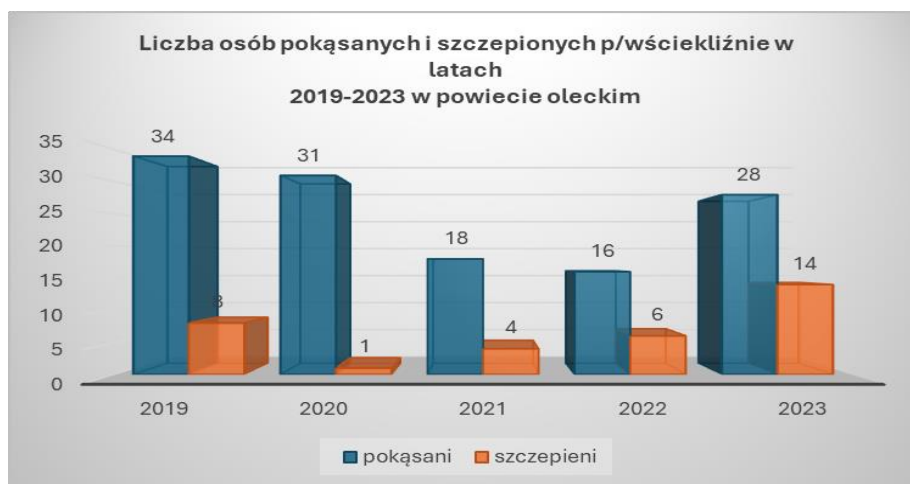
W roku sprawozdawczym odnotowano 2 przypadki zachorowania na KZM, w 2022 r. – 1.

✓ **Styczność i narażenie na wściekliznę**

Wścieklizna jest ostrą wirusową chorobą ośrodkowego układu nerwowego ssaków, dla człowieka śmiertelną. Wirus wścieklizny jest typowym wirusem neurotropowym. Przenoszony jest na człowieka ze śliną chorego zwierzęcia poprzez ugryzienie albo oślinienie uszkodzonej skóry lub błony śluzowej. Jedynym sposobem zapobiegania śmiertelnym skutkom zakażenia jest jak najwcześniejsze wdrożenie szczepień p/wściekliznie. W roku ubiegłym w powiecie oleckim 28 osób zostało pogryzionych przez zwierzęta, z czego

ze względu na potencjalne ryzyko transmisji wirusa, 14 pacjentów zakwalifikowano do szczepień p/wścieklicznie, co stanowi wzrost w stosunku do roku poprzedniego (2022 r. - 16). Ten tryb postępowania pozwala zminimalizować ryzyko zachorowania człowieka. Dzięki współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Olecku oraz płynnym przepływem informacji (poddawanie zwierząt obserwacji) możliwe było wyeliminowanie w znacznym odsetku szczepień przeciwko wścieklicznie osób pokąsanych.

✓ *Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna*

W roku 2023 odnotowano 1 przypadek zachorowania na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* (zapadalność 3,1/100 tys.), w 2022 r. – brak notowanych zachorowań).

✓ *Gruźlica*

W 2023 r. nie zanotowano przypadków zachorowań na gruźlicę, co oznacza spadek zachorowań w stosunku do roku ubiegłego (2022 r. – 1 przypadek zachorowania).

Pracownicy inspekcji sanitarnej prowadzili intensywne działania informacyjne dotyczące chorób zakaźnych oraz skuteczności i bezpieczeństwa szczepień, m. in. przeciw COVID-19, grypie, KZM, odrze. Przekazywali zalecenia oraz podstawowe zasady zapobiegawcze, które istotnie wpływały na ograniczenie zakażeń. Do publicznej wiadomości przekazywane były wszelkie informacje i wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia, Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

Analiza porównawcza zachorowań na choroby zakaźne w latach 2021-2023

Jednostka chorobowa	2023		2022		2021	
	Liczba zachorowań	Zapadalność %	Liczba zachorowań	Zapadalność %	Liczba zachorowań	Zapadalność %
Salmonelozy - zatrucia pokarmowe	4	15,5	2	5,94	6	17,74
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	47	146,37	33	98,1	14	41,41
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu	1	3,1	1	2,9	2	5,9
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	7	21,8	38	113,02	3	8,8
Wirusowe zakażenia jelitowe inne nieokreślone	1	3,1	10	29,74	2	5,9
Płonica /szkarlatyna/	9	28	12	35,6	3	8,8
Ospa wietrzna	28	87,2	97	288,5	27	79,8
Borelioza	36	112,11	21	62,46	16	47,32
Kleszczowe zapalenie mózgu	2	6,2	1	2,9	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne, określone i nie określone	-	-	2	5,94	-	-
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne określone	-	-	1	2,9	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inna określona i nie określona	1	3,1	-	-	3	8,8
Gruźlica	-	-	1	2,9	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	-	-	-	4	11,8
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	8	24,9	1	2,9	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	-	-	-	-	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV	4	15,5	2	5,94	1	2,9
Pogryzienia przez zwierzęta	28	87,2	16	47,58	18	53,2
Liczba osób szczepionych p/wścieklicznie	14	43,6	6	17,84	4	11,83
COVID-19	301	937,4	1150	3420,04	1937	5729,58

Ocena stanu sanitarno-higienicznego podmiotów leczniczych w powiecie oleckim

Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2023 r. sprawowała nadzór sanitarny nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w ramach realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w tym kontroli warunków higieniczno-sanitarnych, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olecku w 2023 r. znajdowało się 45 podmiotów leczniczych, w których przeprowadzono 40 kontroli. Prowadzony nadzór sanitarny obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego obiektów, ocenę przeprowadzanych procesów dekontaminacji powierzchni, urządzeń i sprzętu

medycznego oraz przestrzeganie procedur p/epidemicznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na procedurę higieny rąk oraz sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku.

Wszystkie podmioty lecznicze posiadały wystarczającą ilość środków do mycia i dezynfekcji rąk, narzędzi, sprzętu medycznego, powierzchni oraz dostęp do indywidualnych środków ochrony osobistej (rękawiczki, fartuchy, maseczki itp.). Dezynfekcja sprzętu wielokrotnego użycia prowadzona była w pomieszczeniu udzielania świadczenia w specjalnie do tego celu wydzielonych i opisanych pojemnikach z przykrywą i sitem, dostosowanych do ilości dezynfekowanego sprzętu. Mycie i dezynfekcja narzędzi i sprzętu odbywa się w większości podmiotów w sposób manualny. Niektóre gabinety stomatologiczne posiadają myjki ultradźwiękowe.

Procesy dekontaminacji powierzchni, sprzętu, skóry prowadzone były przy użyciu odpowiednich preparatów dezynfekcyjnych z zachowaną datą ważności. Procesy dezynfekcji i sterylizacji narzędzi w miejscu udzielania świadczeń medycznych przy użyciu autoklawu przeprowadzane były w 12 gabinetach stomatologicznych. Skuteczność działania autoklawów podlegała wewnętrznej kontroli chemicznej i biologicznej. Dokumentacja procesu sterylizacji była prowadzona i przedstawiana do wglądu kontrolującemu. Podmioty realizujące świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki świadczą usługi medyczne wyłącznie przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku.

Gospodarka odpadami medycznymi odbywała się w sposób prawidłowy. Podmioty wykonujące działalność leczniczą posiadają zawarte umowy z wyspecjalizowaną firmą na odbiór odpadów medycznych. Odpady medyczne w zależności od ich ilości magazynowane są w przeznaczonych do tego celu przenośnych urządzeniach chłodniczych umieszczonych w wydzielonych pomieszczeniach, stacjonarnych urządzeniach chłodniczych lub w magazynach odpadów medycznych.

Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych jest zadawalający i systematycznie się poprawia. Podmioty zapewniają bezpieczeństwo korzystania ze swoich usług poprzez postępowanie zgodne z opracowanymi procedurami, stosowanie sprzętu jednorazowego oraz prawidłowe postępowanie ze sprzętem wielokrotnego użytku.

W 2023 r. na wniosek podmiotu leczniczego wystawiono jedną decyzję administracyjną przedłużającą termin wykonania obowiązków związanych z dostosowaniem pomieszczeń izby przyjęć szpitala „Olmedica” w Olecku. Wskazane w decyzji nakazy miały zostać wykonane do końca 2023 r., jednak z uwagi na ciężką sytuację finansową podmiotu leczniczego prace dostosowawcze nie były prowadzone. Zostały przygotowane projekty:

projekt technologiczny izby przyjęć, projekt wykonawczy instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz projekt wykonawczy instalacji wentylacji mechanicznej. Obecnie trwają prace nad pozyskiwaniem środków finansowych z funduszy unijnych, w ramach których wykonany zostanie niezbędny zakres prac.

Szczepienia ochronne

Działania inspekcji sanitarnej zmierzające do osiągnięcia jak najwyższego odsetka zaszczepionej populacji przyczyniają się do obniżenia współczynników zapadalności na niektóre choroby zakaźne. W roku 2023 pod nadzorem inspekcji sanitarnej znajdowało się 8 punktów szczepień, przeprowadzano 7 kontroli. Obowiązkowi szczepień podlegało 6038 dzieci i młodzieży w wieku 0–19 lat.

Wszystkie punkty szczepień na terenie powiatu oleckiego realizowały szczepienia obowiązkowe finansowane przez Ministra Zdrowia, obejmujące dzieci i młodzież do 19 roku życia oraz osoby narażone w sposób szczególny na zakażenia, a także szczepienia zalecane – niefinansowane ze środków Ministra Zdrowia. Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach ze szczepień ochronnych sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych.

Wykonanie szczepień obowiązkowych w przeciągu ostatnich lat na terenie powiatu oleckiego utrzymuje się na bardzo podobnym poziomie.

W 2023 roku zgodnie z obowiązującym PSO w powiecie oleckim wykonano:

- szczepienia pierwotne przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia w 60,1 % (wymagane min. 55 %);
- szczepienia pierwotne przeciwko pneumokokom w pierwszym roku życia – w 62,1 %;
- przeciwko odrze, śwince i różyczce w 2 r. ż. – w 77,2 % (wymagane min. 95 %);
- przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi w szóstym roku życia – w 84,5%;
- przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 r. ż. – w 88,9 %; przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 r. ż. – w 89,5%;
- przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi w 14 roku życia – w 95,6 %;
- przeciwko błonicy, tężcowi w 19 roku życia – w 92,8 %.

Wyższy odsetek zaszczepienia w stosunku do roku poprzedniego widoczny jest w szczepieniach pierwotnych p/błonicy, tężcowi, krztuścowi i *poliomyelitis* w pierwszym roku życia (w 2023 – 60,1 %, w poprzednim roku – 57,3 %); szczepieniach pierwotnych

p/*Streptococcus pneumoniae* (2023 r. – 62,1%, 2022 r. – 61,3%) oraz w szczepieniach przypominających p/odrze, śwince i różyczce w 6 r. ż. (2023 r. – 88,9%, 2022 r. – 85,4%). Szczepienia p/gruźlicy utrzymują się od wielu lat na podobnym wysokim poziomie – ponad 96%. Największy spadek ilości zaszczepionych dzieci obserwujemy w szczepieniach podstawowych p/odrze, śwince i różyczce: 2023 r. – 77,2 % (2022 r. – 91,7 %).

Wykonanie szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym w latach 2022-2023 zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Szczepienie	Rocznik urodzenia	% wykonania w 2023 r.	Rodzaj szczepienia	Rocznik urodzenia	% wykonania w 2022 r.
BCG	2023	96,9	Szczepienie noworodkowe	2022	96,6
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	2023	50,0	Szczepienie pierwotne	2022	52,6
		37,4	Szczepienie uzupełniające		37,2
Błonica Tężec Krzusiec <i>Poliomyelitis</i>	2023	60,1	Szczepienie pierwotne	2022	57,3
	2022	40,6	Szczepienie pierwotne	2021	37,9
		46,8	Szczepienie uzupełniające		59,2
Odra Świnka Różyczka	2022	77,2	Szczepienie podstawowe	2021	91,7
	2018	88,9	Szczepienie przypominające	2017	85,4
	2018	88,9	Szczepienie przypominające	2017	85,4
<i>Haemophilus influenzae</i>	2023	99,3	Szczepienie pierwotne	2022	57,3
	2022	37,0	Szczepienie pierwotne	2021	35,4
	2022	46,9	Szczepienie uzupełniające	2021	61,5
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	2023	62,1	Szczepienie pierwotne	2022	61,3
	2022	18,3	Szczepienie pierwotne	2021	13,1
	2022	66,0	Szczepienie uzupełniające	2021	82,5
DTaP + polio	2018	89,3	Szczepienie I przypominające	2017	84,5
Td 14 r.ż.	2010	95,6	Szczepienie II przypominające	2009	95,0
Td 19 r.ż.	2005	92,8	Szczepienie III przypominające	2004	91,1

Odsetek dzieci i młodzieży w wieku szkolnym zaszczepionych zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych kształtuje się na względnie stałym poziomie. Wyższy odsetek zaszczepienia (w 2023 r. – 89,3%, w 2022 r. – 84,5 %) odnotowano wśród dzieci w 6 roku życia - I dawka przypominająca p/błonicy, tężcowi, krztuścowi i *poliomyelitis* oraz wśród młodzieży w 19 roku życia – III dawka przypominająca p/błonicy, tężcowi, krztuścowi (2023 r. – 92,8 %, w roku poprzednim – 91,1 %).

Osiągana odporność, zarówno indywidualna jak i populacyjna, na choroby objęte Programem Szczepień Ochronnych pozwala ograniczyć zapadalność na choroby zakaźne do minimum. Nieliczne przypadki nieszczepienia dzieci lub młodzieży nie mają na razie wpływu na odporność populacyjną i bezpieczeństwo epidemiczne społeczności powiatu oleckiego.

Niezależnie od wykonywania szczepień obowiązkowych, personel punktów szczepień propagował także profilaktykę innych chorób zakaźnych poprzez wykonywanie szczepień zalecanych (m. in.: przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu, grypie, wirusowi brodawczaka ludzkiego, rotawirusom, pneumokokom, meningokokom, ospie wietrznej, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i typu B).

Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2020-2023

Lp.	Rodzaj szczepienia	Liczba zaszczepionych 2020 r.	Liczba zaszczepionych 2021 r.	Liczba zaszczepionych 2022 r.	Liczba zaszczepionych 2023 r.
1.	p/ospie wietrznej	6	13	44	34
2.	p/grypie	896	1087	722	804
4.	p/wirusowi brodawczaka ludzkiego	-	19	22	126 Szczepienia populacyjne
5.	p/ <i>Streptococcus pneumoniae</i>	-	17	4	9
6.	p/ <i>Neisseria meningitidis</i>	44	10	3	9
7.	p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu A	1	7	2	13
8.	p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu B	221	159	172	217
9.	p/kleszczowemu zapaleniu mózgu	59	135	102	137
10.	p/durowi brzuszemu	1	-	1	8
11.	p/japońskiemu zapaleniu mózgu	-	-	1	0
13.	p/żółtej gorączce	-	-	1	2
RAZEM		1269	1430	1075	1357

W ramach szczepień zalecanych w roku 2023 uodporniono 1357 osób. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost liczby zaszczipionych osób.

W roku ubiegłym Ministerstwo Zdrowia wprowadziło powszechny program bezpłatnych szczepień przeciw HPV. Zgodnie z założeniami programu szczepienia są przeprowadzane u dzieci w grupach wiekowych 12 i 13 lat i jest to program wieloletni.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Bieżący nadzór sanitarny w zakresie higieny dzieci i młodzieży to realizacja zadań wynikających z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, tzn. nadzór nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji.

W 2023 r. pod nadzorem PSSE w Olecku znajdowało się 45 placówek stałych i 70 placówek sezonowych /turnusów wypoczynku zimowego i letniego.

W placówkach tych przeprowadzono 95 kontroli (83 kompleksowych, 11 problemowych, w tym 2 interwencyjne oraz 1 wizytację). Skontrolowano 25 obiektów stałych, przeprowadzając 36 kontroli, oraz 59 turnusów w trakcie akcji wypoczynku.

Kontrole planowane miały na celu ocenę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w stosunku do pomieszczeń i sprzętu używanego w placówkach, utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówce, przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (w tym e-papierosów), ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii oraz ocenę obciążenia uczniów tornistrami/plecakami. Kontrole interwencyjne dotyczyły przeprowadzania prac malarskich podczas obecności uczniów w szkole oraz obecności pluskiew w internacie.

W wyniku powyższych działań wydano 4 decyzje administracyjne. Nakazy te dotyczyły doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, podłóg, drzwi.

Wydano 8 decyzji zmieniających termin wykonania nakazów, na umotywowane wnioski zainteresowanych. Prolongowane decyzje dotyczyły:

- poprawy stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, podłóg, placu wokół budynku, balustrad;
- zastosowania w budynku wielofunkcyjnym grzejników c.o. dopuszczonych do montażu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi;
- przedstawienia wyników badań natężenia oświetlenia elektrycznego wykonanego na tablicach i stanowiskach pracy ucznia w salach dydaktycznych i na korytarzu, potwierdzających zapewnienie właściwego oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach szkoły.

W analizowanym okresie w wyniku realizacji nakazów 7 decyzji uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego poprzez doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego stolarkę okienną, ścian i sufitów, wykładziny podłogowej, balustrady na wejściu do szkoły; zapewnienie właściwej wentylacji w pomieszczeniach łazienek oraz przedstawienie wyników badań natężenia oświetlenia elektrycznego wykonanego na tablicach i stanowiskach pracy ucznia w salach dydaktycznych i na korytarzu potwierdzających zapewnienie właściwego oświetlenia sztucznego.

Badania oświetlenia sztucznego

Podczas kontroli w placówkach sprawdzano, czy dokumenty jakimi dysponują dyrektorzy, potwierdzają zapewnienie właściwego natężenia oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach placówek. W 2023 r. badania oświetlenia sztucznego z nadzoru zostały wykonane w jednej ze szkół w Olecku. Na podstawie wyników badań stwierdzono, że 13 stanowisk pracy ucznia nie spełnia wymagań Polskiej Normy PN-EN 12464-1. Informację przekazano do organu prowadzącego placówkę.

Tygodniowy rozkład zajęć szkolnych

W 2023 roku ocenę planów lekcji z punktu widzenia zasad higieny pracy umysłowej przeprowadzono w 64 oddziałach w 6 placówkach. W trzech szkołach podstawowych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rozkładu zajęć lekcyjnych, co zostało omówione z dyrektorem szkoły, zalecono w miarę możliwości, wyeliminowanie nieprawidłowości. Przyczyną było ograniczona dyspozycyjność nauczycieli – praca w kilku placówkach.

Dostosowanie stanowisk szkolnych do wymagań ergonomii

W zakresie oceny dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii skontrolowano 2 placówki (szkołę podstawową miejską i wiejską), badania przeprowadzono na 69 stanowiskach. W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, że meble są odpowiednio zestawione (tzn. wysokość stolika odpowiada wysokości krzesła) i prawidłowo oznakowane (zgodnie z normą PN-EN 1729 -1:2007), posiadają certyfikaty, stan techniczny mebli jest właściwy.

Sala lekcyjna w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Olecku

Dożywianie

Ogółem z posiłków korzystało 1491 dzieci i młodzieży, w tym 266 z posiłków dofinansowywanych. Uczniowie posiłki spożywają w stołówkach szkolnych wyposażonych w stoliki i krzeselka. W 1 placówce posiłki wydawane są w świetlicy wiejskiej, usytuowanej blisko budynku szkoły. Część szkół posiada sklepiki szkolne, automaty do sprzedaży żywności, automaty z wodą pitną.

Gospodarowanie substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

4 skontrolowane placówki posiadały substancje chemiczne i ich mieszaniny używane w pracowni chemicznej. Lekcje odbywają się na zasadzie obserwacji przebiegu reakcji chemicznych wykonywanych przez nauczyciela. Placówki te posiadają aktualne spisy stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz karty charakterystyki. Odczynniki są właściwie oznakowane oraz zabezpieczone w zamykanych szafach lub pomieszczeniach.

Nadzór nad wypoczynkiem zimowym i letnim

Podobnie jak w latach poprzednich wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie powiatu oleckiego organizowany był w oparciu o hotele i ośrodki wypoczynkowe prowadzące działalność przez cały rok, obiekt używany okazjonalnie do wypoczynku oraz w miejscu zamieszkania w formie półkolonii. PPIS w Olecku sprawuje nadzór nad wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży oceniając przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w stosunku do pomieszczeń i sprzętu używanego na turnusach wypoczynku dzieci i młodzieży, utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości oraz ocena przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (w tym e-papierosów).

W 2023 r. według internetowej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej, na terenie powiatu oleckiego funkcjonowało 11 turnusów wypoczynku zimowego (7 w obiektach całorocznych usług hotelarskich, 1 w obiekcie sezonowym, 3 w miejscu zamieszkania) i 59 turnusów wypoczynku letniego (47 w obiektach całorocznych usług hotelarskich, 5 w obiektach sezonowych, 7 w miejscu zamieszkania) dla dzieci i młodzieży. Z wypoczynku skorzystało ogółem 2451 dzieci i młodzieży. W wypoczynku w miejscu zamieszkania uczestniczyło 329 dzieci i młodzieży, natomiast w formie wyjazdowej 2122 dzieci i młodzieży.

W ramach nadzoru nad wypoczynkiem skontrolowano 60 turnusów. Mając na uwadze bezpieczeństwo dzieci i młodzieży współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Olecku

przeprowadzając łącznie 2 wspólne kontrole. Wszystkie placówki zapewniały ciepłą, bieżącą wodę, dostępność do urządzeń sanitarnych, minimalne wyposażenie pokoi (łóżka, szafy, szafki nocne, półki, wieszaki, stoły i krzesła). Organizatorzy podczas trwania wypoczynku zapewnili dzieciom i młodzieży bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach, a także opiekę medyczną.

W ramach nadzoru prowadzono również działalność edukacyjną udzielając instruktażu na temat zasad organizowania wypoczynku, wymogów bezpieczeństwa, higieny pomieszczeń, wyposażenia, racjonalnego żywienia itp.

Opieka medyczna

Gabinetem medycznym powinna dysponować każda placówka, gdyż w ustawie *Prawo oświatowe* prawodawca zawarł zapis, że szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami sprawowana jest przez lekarza rodzinnego w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej. Wykonywanie świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarki odbywa się w szkołach, lecz nie zawsze w szkolnym gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Na terenie powiatu oleckiego gabinety funkcjonują w 11 szkołach (SP Nr 1, Nr 2, Nr 3, Nr 4 w Olecku, SP w Świętajnie, SP w Kowalch Oleckich, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wieliczkach, LO w Olecku, ZSLiZ w Olecku, ZST w Olecku i OSW dla Dzieci Głuchych w Olecku). Gabinety są prawidłowo wyposażone. W pozostałych szkołach pielęgniarki korzystają z pomieszczeń zastępczych np. pokoi nauczycielskich, pedagogów, sal lekcyjnych. We wszystkich szkołach opieka pielęgniarska zapewniona jest w wymaganej liczbie godzin.

Aktywność fizyczna w placówkach

W zakresie ulepszenia infrastruktury do uprawiania aktywności fizycznej dzieci i młodzieży nie odnotowano znaczących zmian w porównaniu do roku ubiegłego. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego na terenie szkół powiatu oleckiego jest nadal niewystarczająca i często wymagająca napraw, przebudowy lub doposażenia. Z powodu braku infrastruktury do uprawiania aktywności fizycznej w 2 wiejskich szkołach podstawowych w Judzikach i Babkach Oleckich, w niepogodne dni zajęcia w-f prowadzone są na korytarzach szkolnych, natomiast w 1 niepublicznym zespole szkół w Olecku w innej placówce. W 2 szkołach podstawowych w latach ubiegłych PPIS w Olecku wydał decyzje dotyczące: doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-

technicznego boisko wielofunkcyjne, boisko do koszykówki, bieżnię żużlową oraz zapewnienia zespołu urządzeń sportowych. Decyzje były prolongowane, obecne termin wykonania nakazów nie upłynęły.

Na zwiększenie aktywności fizycznej niewątpliwie duży wpływ mają zajęcia prowadzone w Hali Lega – uczniowie przede wszystkim korzystają z hali sportowej i basenu.

W 2023 r. nie odnotowano zmian w zakresie organizacji placów zabaw.

Plac zabaw i boisko szkolne w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Olecku.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych

W wyniku przeprowadzanych remontów bieżących stan sanitarno-higieniczny placówek systematycznie ulega poprawie. Wszystkie placówki korzystają z wody z wodociągów i są skanalizowane (36 - kanalizacja centralna, pozostali korzystają z własnych oczyszczalni lub zbiornika bezodpływowego, wszystkie posiadają ustępy wewnętrzne. Wszystkie placówki zapewniają dostęp do ciepłej, bieżącej wody. Lepsze jest zaopatrzenie w środki higieny osobistej. Posesje szkolne utrzymane są w należyтым porządku.

W dalszym ciągu funkcjonują 2 szkoły podstawowe, które borykają się ze zbyt małą powierzchnią obiektów (zbyt mała liczba sal dydaktycznych, sale niewymiarowe).

Brak wentylacji grawitacyjnej stwierdza się w pojedynczych salach lekcyjnych, wynika to z braku kanałów wentylacyjnych w budynkach, w których występują trudności ze spełnieniem tego wymogu (budynki stare, czasem przedwojenne). Tylko nieliczne placówki posiadają wentylację mechaniczną w ustępach ogólnodostępnych i w pomieszczeniach do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji.

Nie odnotowano zwiększonej liczby informacji o przypadkach świerzbu i wszawicy.

W skontrolowanych placówkach dowożenie dzieci prowadzone było przez: 8 szkół podstawowych, 1 zespół szkolno-przedszkolnym, 1 zespół szkół specjalnych, 1 specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym.

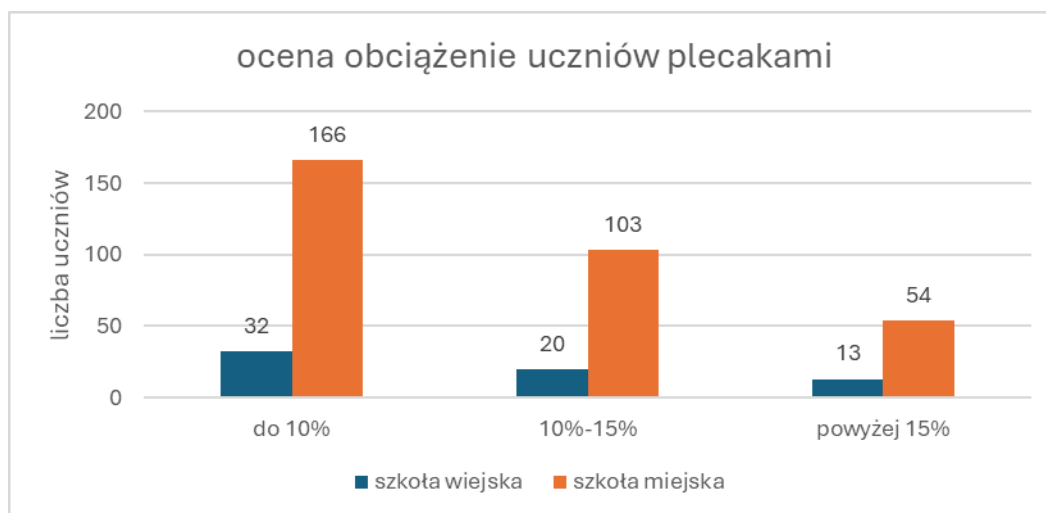
Inne zadania

Dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 2 placówkach (wiejskiej i miejskiej). Łącznie badaniu podano 388 uczniów.

W trakcie bieżącej oceny za właściwy stosunek ciężaru plecaka do wagi jego użytkownika przyjęto wartość do 15%, choć metodyka przewidywała również rozpoznanie sytuacji w zakresie do 10%. Po przeprowadzeniu pomiarów stwierdzono, że waga tornistra szkolnego wynosiła:

- do 10% masy ciała ucznia u 198 osób (51%);
- 10-15% masy ciała ucznia u 123 osób (31,7%);
- powyżej 15% masy ciała ucznia u 67 osób (17,3%).

Wnioski z pomiarów zostały zawarte w protokołach kontroli. Uczniom przekazano ulotki informujące o wadze tornistra oraz zawierające informacje podpowiadające co zrobić by ją zredukować. Należy zaznaczyć, że w każdej placówce powinno znajdować się miejsce do przechowywania podręczników szkolnych. Jednak pomimo zapewnienia tego typu miejsc, uczniowie nie pozostawiają w placówkach zbędnych pomocy dydaktycznych.

HIGIENA KOMUNALNA

Główną działalnością Sekcji Higieny Komunalnej jest sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem w poszczególnych elementach środowiska bytowania ludzi i obiektach użyteczności publicznej poprzez prowadzenie efektywnej działalności kontrolnej wobec nadzorowanych obiektów zmierzającej do wyegzekwowania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa krajowego i europejskiego. Głównymi kierunkami działania są:

1. Nadzór sanitarny nad zaopatrzeniem ludności w wodę poprzez systematyczne kontrole jakości wody oraz obiektów służących do zaopatrzenia ludności w wodę o odpowiedniej jakości zdrowotnej.
2. Nadzór nad jakością zdrowotną wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i basenach kąpielowych.
3. Kontynuacja nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej. Dążenie do zmniejszenia liczby obiektów o niewłaściwym stanie sanitarno - higienicznym.
4. Zapobieganie, likwidacja bądź minimalizacja wszelkich zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku bytowania człowieka.

Liczba ludności w powiecie

Powiat olecki obejmuje miasto Olecko oraz gminy Olecko, Kowale Oleckie, Świętajno i Wieliczki.

Według danych uzyskanych z urzędów miasta i gmin powiatu oleckiego liczba ludności w powiecie wynosi 31869 w tym:

- w mieście i gminie Olecko – 20419,
- w gminie Kowale Oleckie – 4665,
- w gminie Świętajno – 3665,
- w gminie Wieliczki – 3120.

Ogólna charakterystyka nadzorowanego terenu

Powiat olecki ma charakter rolniczo-turystyczny. Zajmuje obszar 874 km². Bazę turystyczno-wypoczynkową stanowią gospodarstwa agroturystyczne i pensjonaty na terenach wiejskich, a w mieście hotele i miejsca noclegowe. Zaplecze komunalne powiatu tworzą między innymi wodociągi, oczyszczalnie ścieków, stacja przeładunkowa odpadów

komunalnych, sieć prywatnych przedsiębiorstw świadczących usługi mieszkańcom, zaplecze medyczne.

Pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Olecku znajdują się obiekty z różnych grup PKD. Najliczniejszą stanowią zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i obiekty noclegowe. W 2023 roku poddano kontroli: wodociągi sieciowe, obiekty odnowy biologicznej, hotele, pole biwakowe, gospodarstwa agroturystyczne oraz inne podmioty świadczące usługi hotelarskie, ustępy publiczne, pływalnię, stacje paliw, obiekty sportowe i rekreacyjne, parkingi, zakłady pogrzebowe, cmentarze, szpital.

Liczba obiektów w ewidencji –153

Liczba wykonanych kontroli ogółem - 154

Liczba pobranych próbek do badań laboratoryjnych - 82

Liczba wydanych decyzji - 41

Liczba wydanych decyzji płatniczych - 4

Liczba wydanych postanowień - 22 (dotyczyły przewozów/wywozów zwłok/urn z zagranicy, kąpielisk, imprez masowych, środków transportu typu karawan.)

Liczba wydanych ocen jakości wody do spożycia, jakości wody basenowej i kąpielisk - 52

Ocena zaopatrzenia ludności w wodę

Zapewnienie wody do picia o odpowiedniej jakości i ilości ma istotne znaczenie dla zdrowia i warunków życia społeczeństwa, a także bezpieczeństwa sanitarnego powiatu. Woda to składnik niezbędny w codziennym życiu. Spożywanie jej jest nieodłącznym elementem dobrego i prawidłowego funkcjonowania organizmu. Nieodpowiednia jakość wody może ujemnie wpływać na zdrowie ludzkie, obniżać walory smakowe wody, a także powodować szerzenie się chorób wodopochodnych. Nadzór nad jakością wody, z uwagi na jej znaczenie, jest jednym z podstawowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Realizacja tego nadzoru w roku 2023 polegała na intensywnym, całorocznym monitoringu jakości wody oraz kontroli funkcjonowania systemu zaopatrywania miasta i wsi w wodę, a także współpracy z podmiotami wykonującymi zadania zaopatrzenia ludności w wodę.

W 2023 r. w powiecie oleckim objęto nadzorem 13 urządzeń wodociągowych, które zaopatrywały w wodę ogółem 30404 osób, 589 osób było zaopatrywanych przez wodociągi będące pod nadzorem PSSE w Ełku i PSSE w Gołdapi.

✓ W gminie i mieście Olecko są 2 wodociągi, które zaopatrywały w wodę 20372 osoby.

✓ W gminie Kowale Oleckie są 4 wodociągi, które zaopatrywały 4387 osób.

- ✓ W gminie Świątajno są 3 wodociągi, które zaopatrywały w wodę 2525 osób.
- ✓ W gminie Wieliczki są 3 wodociągi, które zaopatrywały 3120 osób.

Stopień zwodociągowania

Stopień zwodociągowania ogółem dla terenu powiatu oleckiego na podstawie danych posiadanych przez PPIS w Olecku, a otrzymanych z gmin i od administratorów wodociągów wyniósł 97,25%.

Charakterystyka wodociągów wg grup z GUS MZ-46

PPIS w Olecku objął monitoringiem 13 urządzeń wodnych:

- ✓ wodociągi o wydajności ≤ 100 m³/d: wieś - 5 urządzeń,
- ✓ wodociągi o wydajności 101 – 1000 m³/d: miasto - 1 urządzenie, wieś - 6 urządzeń,
- ✓ wodociągi o wydajności 1001 – 10000 m³/d: miasto – 1 urządzenie.

Wodociągi o wydajności 1001-10000 m³/d w mieście i na wsi

W powiecie oleckim znajduje się 1 wodociąg publiczny - wodociąg Olecko, o produkcji wody wynoszącej 2810 m³/d, który dostarczał wodę do 40 miejscowości odpowiadającą wymaganiom obowiązującego rozporządzenia. W ciągu roku nie notowano skażeń wody przeznaczonej do spożycia w tym wodociągu.

Wodociągi o wydajności 101- 1000 m³/d w mieście i na wsi

W tej grupie znajduje się 7 wodociągów:

- wodociąg Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Olecku o wydajności 250 m³/d, zakładowy;
- wodociąg Kowale Oleckie UG o wydajności 291,2 m³/d, zaopatrujący w wodę 7 miejscowości,
- wodociąg Stożne o wydajności 473,9 m³/d zaopatrujący w wodę 24 miejscowości ,
- wodociąg Niemsty o wydajności 178,1 m³/d zaopatrujący w wodę 10 miejscowości ,
- wodociąg Niedźwiedzkie o wydajności 325,8 m³/d, zaopatrujący w wodę 10 miejscowości,
- wodociąg Krupin o wydajności 96,5 m³/d, zaopatrujący w wodę 9 miejscowości,
- wodociąg Świątajno UG o wydajności 113,6 m³/d, zaopatrujący w wodę 12 miejscowości.

W ciągu roku w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego na złą jakość wody przeznaczonej do spożycia.

Wodociągi o wydajności $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$ w mieście i na wsi

W tej grupie znajduje się 5 urządzeń wodnych. Są to niewielkie wodociągi produkujące łącznie $305,6 \text{ m}^3$ wody na dobę, zarządzane przez władze gminne i spółdzielnie:

- wodociąg Lenarty o wydajności $70 \text{ m}^3/\text{d}$, zaopatrujący w wodę 4 miejscowości,
- wodociąg Świętajno S Mazury o wydajności $54 \text{ m}^3/\text{d}$, zaopatrujący w wodę 2 miejscowości,
- wodociąg Drozdowo o wydajności $58 \text{ m}^3/\text{d}$, zaopatrujący w wodę 2 miejscowości,
- wodociąg Kowale Oleckie S NOWA, o wydajności $59 \text{ m}^3/\text{d}$, zaopatrujący w wodę 1 miejscowość,
- wodociąg Kleszczewo o wydajności $64,6 \text{ m}^3/\text{d}$, zaopatrujący w wodę 8 miejscowości.

W 2023 r. w wodociągu Drozdowo stwierdzono ponadnormatywne wartości mętności, manganu i żelaza. Wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Drozdowo. Właściciel niezwłocznie podjął działania naprawcze, które doprowadziły do uzyskania przydatności wody do spożycia pod kątem kwestionowanych parametrów.

W ciągu roku właściciele większości wodociągów prowadzili wewnętrzne kontrole jakości wody zgodne z wcześniej ustalonym z PPIS w Olecku harmonogramem poboru prób wody do badań laboratoryjnych.

PPIS w Olecku wydał 41 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Imienny wykaz stwierdzonych mikrobiologicznie zanieczyszczeń wody w wodociągach

W 2023 roku PPIS w Olecku nie stwierdził mikrobiologicznych zanieczyszczeń wody w wodociągach.

Wykaz miejscowości, w których występują braki wody

Na terenie powiatu oleckiego nie stwierdza się miejscowości, w których występują długoterminowe braki wody.

Rozbudowa sieci wodociągowej

Na podstawie informacji uzyskanych z urzędów miasta i gmin w 2023 r. w powiecie oleckim rozbudowywano sieć wodociągową w Gminie Świętajno: wodociąg Świętajno UG - $14,66 \text{ km}$.

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii

W sezonie kąpieliskowym 2023 w powiecie oleckim funkcjonowały 2 kąpieliska, zlokalizowane na terenie miasta Olecko. Na podstawie dostarczonych sprawozdań z badań wody powierzchniowej PPIS w Olecku wydał 8 bieżących oceny o przydatności wody do kąpielii i 2 sezonowe oceny jakości wody. Jakość wody pod względem mikrobiologicznym i fizyko-chemicznym we wszystkich badaniach odpowiadała wymaganiom obowiązującego rozporządzenia.

PPIS w Olecku pragnie zwrócić uwagę na sytuacje notorycznego tworzenia miejsc rekreacji wodnej, które powstają bądź istnieją samoczynnie na terenie poszczególnych gmin, a nie posiadają statusu kąpieliska czy też miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii. W opinii publicznej te tereny funkcjonują jako popularne miejsca wypoczynku wodnego. Takie formy relaksu stwarzają szczególne zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego osób z nich korzystających.

Woda na pływalni

W powiecie oleckim funkcjonuje jedna pływalnia kryta zarządzana przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olecku. Właściciel przeprowadzał badanie wody na pływalni zgodnie z ustalonym z PPIS w Olecku harmonogramem poboru prób wody i terminowo dostarczał sprawozdania z badań oraz zamieszczał aktualne wyniki badań z kontroli wody na stronie internetowej MOSiR w Olecku oraz na terenie obiektu, przy wejściu na pływalnię.

W 2023 r. prowadzono 1 postępowanie administracyjne na jakość wody cyrkulacyjnej niecki jakuzzi ze względu na ponadnormatywną obecność bakterii z rodzaju *Legionella*. Właściciel niezwłocznie podjął działania naprawcze, które doprowadziły do uzyskania odpowiedniej jakości wody.

Gospodarka ściekowa

Nieodpowiednio zorganizowana gospodarka ściekowa, przy jednoczesnym dosyć wysokim stopniu zwodociągowania terenu, może stwarzać zagrożenie dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzi. Ścieki bytowe z miejscowości nieskanalizowanych w najlepszym razie są gromadzone w przydomowych zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone do pobliskich oczyszczalni. Według danych uzyskanych przez PPIS w Olecku od urzędów miasta i gmin najczęstszym zapleczem dla gospodarki ściekowej w gminach są przydomowe zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków. Miasto Olecko jest w pełni skanalizowane.

Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej

Domy pomocy społecznej i inne placówki zapewniające całodobową opiekę

W 2023 r. w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej wpisane były 2 domy pomocy społecznej oraz 1 szpital. Przeprowadzono w nich kontrole kompleksowe, które nie wykazały nieprawidłowości. Pobrano próby do badań pod kątem bakterii *Legionella* w 2 domach pomocy społecznej oraz w szpitalu, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Baza noclegowa

Pod nadzorem sanitarnym w grupie obiektów noclegowych znajdują się hotele, miejsca noclegowe, ośrodki wypoczynkowe i gospodarstwa agroturystyki, które poddawane są kontroli przed sezonem turystycznym i w trakcie jego trwania. Właściciele w swoich obiektach podjęli niezbędne działania w celu zachowania reżimu sanitarnego przy świadczeniu usług noclegowych. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości sanitarne, a właściciela ukarano mandatem karnym. Stan sanitarny pozostałych kontrolowanych obiektów noclegowych nie budził zastrzeżeń. W ciągu roku nie wpłynęły wnioski z prośbą o interwencję w tych obiektach.

Obiekty świadczące usługi w zakresie pielęgnacji ciała

Do tej grupy obiektów zaliczane są zakłady kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej i inne obiekty, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu. W 2023 roku przeprowadzono kontrole kompleksowe oraz sprawdzano zachowanie reżimu sanitarnego przy świadczeniu usług. W tej grupie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Bezpieczeństwo osób podróżujących

W 2023 r. przeprowadzono kontrolę parkingu leśnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Prowadzone były kontrole środków transportu - przewozy autobusowe pod kątem przestrzegania zasad zachowania reżimu sanitarnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stan sanitarny obiektów służących rekreacji i uprawianiu sportów

W 2023 r. kontrolą objęto obiekty sportowe takie jak: kompleks boisk sportowych, stadion, korty tenisowe, hala sportowa z krytą pływalnią i kompleks rekreacyjny w parku.

Stan sanitarno- higieniczny tych obiektów nie budził zastrzeżeń. Tereny były dobrze utrzymane, czyste, a sprzęty w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego

PPIS w Olecku nadzoruje kaplice przedpogrzebowe i środki transportu do przewozu zwłok. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

PPIS w Olecku nadzoruje przebieg ekshumacji, które wykonywane są przez firmy pogrzebowe. Podczas przeprowadzonych 9 kontroli doraźnych sprawdzane było przestrzeganie obowiązujących przepisów i stosowanie odpowiednich zabezpieczeń pracowników wykonujących ekshumacje. Wydano 33 decyzje ekshumacyjne i 14 postanowień na sprowadzenie zwłok/urny z prochami z zagranicy. W ciągu roku w postępowaniu ze zwłokami i szczątkami ludzkimi nie stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami.

Postępowanie z odpadami medycznymi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego

W obszarze postępowania z odpadami medycznymi PPIS w Olecku prowadzi nadzór nad ich gospodarowaniem w szpitalu, domach pomocy społecznej, salonach kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej, przy świadczeniu usług pogrzebowych. Podczas kontroli sprawdzane są podpisane umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych i karty odbioru odpadu niebezpiecznego. W tym obszarze nieprawidłowości nie stwierdzono.

HIGIENA PRACY

Głównym kierunkiem działań podejmowanych w roku 2023 przez Sekcję Higieny Pracy PSSE w Olecku było prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy oraz zachowanie bezpieczeństwa chemicznego poprzez nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, a także przeciwdziałanie narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki w obszarze środków zastępczych.

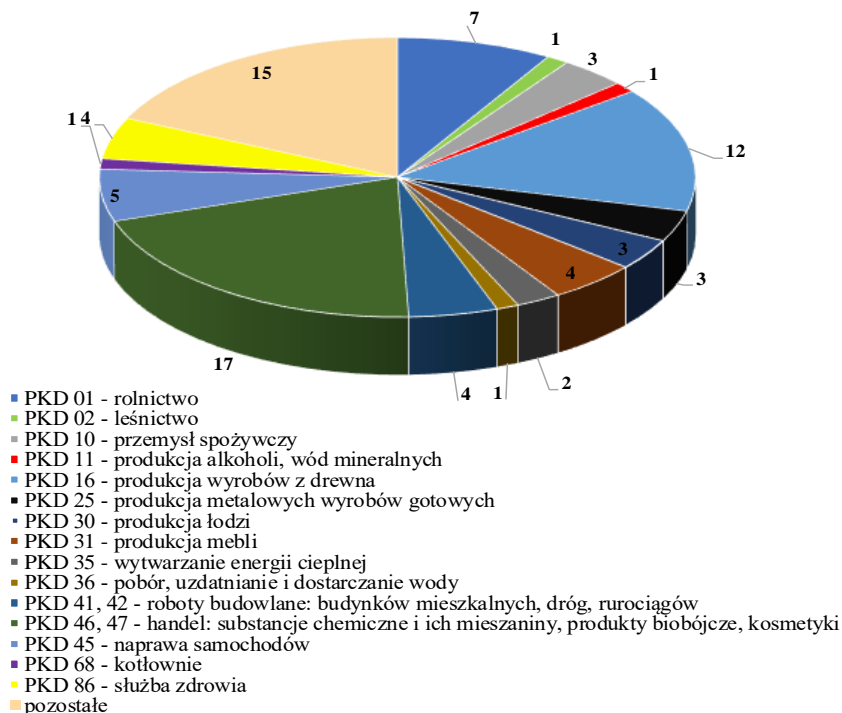
Ilość nadzorowanych zakładów i zatrudnienie

1. Liczba zakładów pracy objętych nadzorem wg listy ewidencji - 186;
2. Zatrudnienie ogółem – 5459.

Działalność kontrolna oraz postępowanie administracyjne i egzekucyjne

W 2023 roku pracownicy Sekcji Higieny Pracy skontrolowali 79 zakładów, przeprowadzili ogółem 83 kontrole.

Struktura przeprowadzonych kontroli w 2023 r.

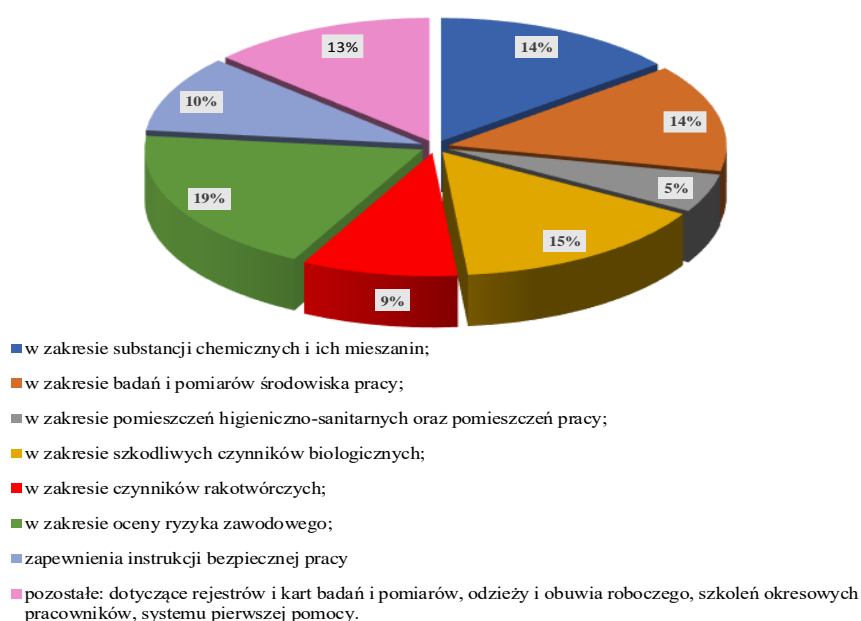
W wyniku stwierdzonych naruszeń przepisów sanitarnych PPIS w Olecku w 2023 r. wydał 23 decyzje administracyjne zawierające 78 nakazów, które najczęściej dotyczyły:

- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, tj.:
 - opracowania i udostępnienia pracownikom, do stałego korzystania, stanowiskowych instrukcji stosowania, postępowania z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, uwzględniających informacje zawarte w kartach charakterystyk;
 - udostępnienia pracownikom instrukcji bhp określającej sposób składowania, załadunku i transportu substancji chemicznych i ich mieszanin w podręcznym magazynku na hali produkcyjnej;
 - zapewnienia właściwego sposobu składowania mieszanin chemicznych w wydzielonym pomieszczeniu hali;
- w zakresie badań i pomiarów środowiska pracy, tj.:
 - wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy;
 - obniżenia do obowiązujących normatywów higienicznych NDS pyłów niesklasyfikowanych ze względu na toksyczność;
 - obniżenia do obowiązujących normatywów higienicznych NDS styrenu;
- w zakresie czynników rakotwórczych, tj.:
 - założenia i prowadzenia na bieżąco rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze;
 - przekazania właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy informację o procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym według obowiązującego wzoru;
- w zakresie szkodliwych czynników biologicznych, tj.:
 - założenia i prowadzenia rejestru prac oraz rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 grupy zagrożenia ;
 - dokonania oceny ryzyka zawodowego uwzględniającego występowanie szkodliwych czynników biologicznych;
 - opracowania procedury/instrukcji bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi dotyczącej dezynfekcji i postępowania w razie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia.
- w zakresie ryzyka zawodowego, tj.:
 - opracowania/uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną

pracą;

- w zakresie zapewnienia instrukcji bezpiecznej pracy, tj.:
 - opracowania i udostępnienia pracownikom do stałego korzystania instrukcji bezpiecznej pracy;
- w zakresie pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, tj.:
 - doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, znajdujących się w nich urządzeń oraz pomieszczeń pracy;

Odsetek stwierdzonych nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach

Narażenie zawodowe

1. Liczba zakładów z brakiem aktualnych badań środowiskowych – 6;
2. Liczba osób pracujących w warunkach narażenia zawodowego, tj. w warunkach przekroczeń NDS(N) czynników szkodliwych – ogółem 404 (dotyczy hałasu – 400 osób, pyłu – 4 osoby, styrenu- 1 osoba). Przekroczenia NDN hałasu występują w 5 zakładach przemysłu drzewnego, w 1 zakładzie odlewni żeliwa, w 2 zakładach zajmujących się produkcją wyrobów z drewna oraz w 1 zakładzie produkującym łódzie.

W wyniku prowadzonych postępowań wydano 6 decyzji nakazujących wykonanie badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

Pod nadzorem PSSE w Olecku znajduje się 37 zakładów pracy o szczególnych zagrożeniach zawodowych. Są to zakłady, gdzie występuje narażenie/kontakt na działanie czynników rakotwórczych w środowisku pracy.

Wykaz zakładów o szczególnym zagrożeniu w 2023 r.

Lp.	Substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym	Liczba osób narażonych	Liczba osób będących w kontakcie z czyn. rakotwórczymi
1.	prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy	21	78
2.	prace związane z narażeniem na pyły drewna	1181	0
3.	związki chromu (VI)	0	2
4.	proces technologiczny związany z narażeniem na działanie wielopierścieniowych aromatycznych węglowodorów obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i sadzach węglowych	0	6
5.	promieniowanie jonizujące	0	14
6.	formaldehyd	0	72
7.	niskowrząca benzyna niespecyfikowana	0	29
	Suma	1219	201

Czynniki rakotwórcze w środowisku pracy

W zakładach tych łącznie narażonych jest 1219 osób na czynniki rakotwórcze oraz 201 osób będących w kontakcie na czynniki rakotwórcze, tj.:

- 99 osób pracuje w narażeniu lub kontakcie na prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy - pracownicy odlewni żeliwa, spawacze, pracownicy w kotłowni oraz pracownicy zwirowni;
- 1181 osób pracuje w narażeniu na prace związane z narażeniem na pyły drewna – pracownicy zajmujący się produkcją wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, produkcja okien, drzwi, mebli;
- 6 osób pracuje w kontakcie z procesem technologicznym związanym z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i sadzach węglowych – kominiarze, pracownicy odlewni żeliwa;
- 14 osób pracuje w kontakcie na promieniowanie jonizujące - pracownicy szpitala;

- 72 osoby pracują w kontakcie z formaldehydem - pracownicy szpitala;
- 2 osoby mają kontakt ze związkami chromu (VI). – galwanizerzy;
- 29 osób pracuje w kontakcie z niskowrzącą benzyną niespecyfikowaną – pracownicy policji, straży pożarnej, pracownicy obsługi stacji paliw.

W 2023 r. skontrolowano 30 zakładów, w których prowadzony jest nadzór nad czynnikami rakotwórczymi. W zakładach tych zostały założone rejestry pracowników i prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 4 zakładach stwierdzono, że rejestry prac nie zostały założone, natomiast brak rejestrów pracowników stwierdzono w 2 zakładach. W 1 zakładzie nie przekazano właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy informacji o procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym według obowiązującego wzoru.

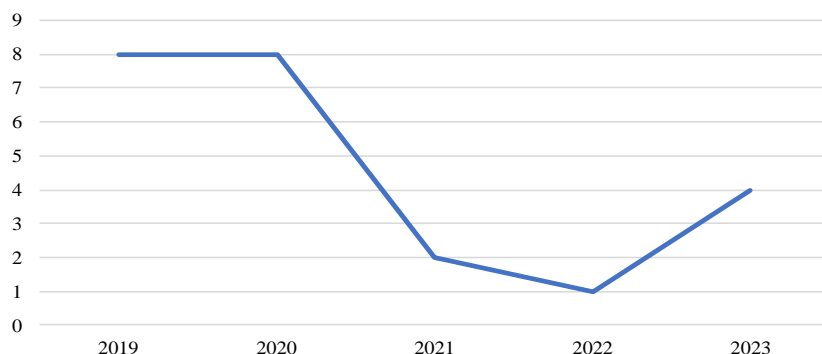
Pracownicy w skontrolowanych zakładach posiadali aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na stanowisku pracy. Pracodawcy ocenili i udokumentowali ryzyko zawodowe związane z występowaniem czynników rakotwórczych. Pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie bhp, zostali wyposażeni we właściwe środki ochrony indywidualnej. Chorób zawodowych w tym zakresie nie zarejestrowano.

Choroby zawodowe

W 2023 r. do PSSE w Olecku wpłynęło 6 zgłoszeń dotyczących podejrzeń chorób zawodowych, 1 prośba dotycząca przeprowadzenia oceny narażenia zawodowego. Przeprowadzono 7 postępowań, sporządzono 7 kart oceny narażenia zawodowego w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych. PPIS w Olecku wydał 4 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, które dotyczyły chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw, wymienionych w poz. 26 wykazu chorób zawodowych: borelioza.

Z analizy chorób zawodowych stwierdzanych przez PPIS w Olecku w powiecie oleckim wynika, że w latach 2021-2023 spadła liczba stwierdzonych chorób zawodowych.

Liczba stwierdzanych chorób zawodowych w powiecie oleckim w latach 2019-2023**Ilość stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2019-2023**

Rok	Borelioza (choroba z Lyme)	Inne choroby	Razem
2019	7	1	8
2020	8	0	8
2021	2	0	2
2022	1	0	1
2023	4	0	4

Najczęściej stwierdzane choroby zawodowe były u rolników indywidualnych oraz w zakładach zajmujących się leśnictwem i pozyskiwaniem drewna.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Na terenie działalności PSSE w Olecku jest zaewidencjonowany 1 producent substancji chemicznej - alkoholu etylowego, w 2023 r. przeprowadzono 1 kontrolę, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Brak jest importerów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach.

W 2023 r. pod nadzorem było 3 dalszych użytkowników: formulatorów mieszanin chemicznych, którzy produkowali mieszaniny i dostarczali je dalej w ramach łańcucha dostaw lub bezpośrednio konsumentom. Wprowadzane do obrotu mieszaniny chemiczne to alkohol etylowy skażony biopaliwem oraz mieszanka betonowa.

W ewidencji było 26 dystrybutorów mieszanin chemicznych: sklepy ogólnobudowlane (5), stacje paliw (3), gazownia (1), sklep z artykułami dla rolnictwa (1), sklepy ze środkami

ochronny roślin (4), sklep prowadzący sprzedaż hurtową (1), sklepy prowadzące sprzedaż detaliczną (10), sklep motoryzacyjny (1).

Na terenie działalności PSSE w Olecku zaewidencjonowanych było 107 zakładów, które w działalności zawodowej stosowały substancje chemiczne i ich mieszaniny. W zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin przeprowadzono ogółem 46 kontroli. Podczas 6 kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w wyniku których wydano 4 decyzję. Naruszenia przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin dotyczyły m. in.:

- braku kart charakterystyki dla stosowanych substancji chemicznych, niebezpiecznych mieszanin chemicznych/ mieszanin stwarzających zagrożenie;
- braku lub nieaktualnego spisu stosowanych mieszanin niebezpiecznych/mieszanin stwarzających zagrożenie;
- opracowania i udostępnienia pracownikom, do stałego korzystania, stanowiskowych instrukcji stosowania, postępowania z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, uwzględniających informacje zawarte w kartach charakterystyk;
- braku oznakowania zbiornika z cementem na węźle betoniarskim;
- niewłaściwego sposób składowania mieszanin chemicznych w wydzielonym pomieszczeniu na hali.

Nadzór nad produktami biobójczymi

W roku 2023 w powiecie oleckim brak było podmiotów odpowiedzialnych za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego. W ewidencji figurują 23 sklepy zajmujące się sprzedażą produktów biobójczych, w których przeprowadzono ogółem 7 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych. Kontrole dotyczyły głównie produktów biobójczych stosowanych do odstraszania i zwalczania komarów i kleszczy (insektycydy i repelenty). Skontrolowano ogółem 39 produktów dostępnych w sprzedaży stacjonarnej.

W zakresie stosowania w działalności zawodowej produktów biobójczych przeprowadzono ogółem 22 kontrole. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszeń w ww. zakresach.

Nadzór nad prekursorami do produkcji narkotyków kategorii 2 i 3 oraz środki zastępcze

W 2023 r. na terenie działalności PSSE w Olecku brak było wprowadzających

do obrotu prekursorów narkotyków kat. 2 i kat. 3. Pod nadzorem jest 11 zakładów, które w swojej działalności zawodowej stosują prekursorów narkotyków.

W roku ubiegłym kontrole w zakresie prekursorów narkotykowych przeprowadzono w 9 zakładach. Podczas przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 1 zakładzie. Uchybienie dotyczyło braku właściwego oznakowania na etykietach pojemników zastępczych z Acetonem technicznym.

Nadzór nad przestrzeganiem zakazu wytwarzania bądź wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych

W 2023 r. w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania bądź wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) przeprowadzono 1 kontrolę. Podczas kontroli zwracano uwagę na sprzedaż asortymentu opierającego się na produktach zawierających substancje THC-P (tetrahydrokannabiforol) oraz HHC-P (heksahydrokannabiforol) - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W roku 2023 w powiecie oleckim w ewidencji było 11 sklepów zajmujących się sprzedażą detaliczną produktów kosmetycznych, w których przeprowadzono ogółem 4 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych. Pracownicy Sekcji Higieny Pracy kontrolowali będące w sprzedaży produkty kosmetyczne pod kątem zawartości: pirytionianu cynku, butylphenylu metylopropionalu (lilia) oraz oznakowania. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszeń w ww. zakresie.

Nadzór nad warunkami pracy w zakładach ochrony zdrowia w powiecie oleckim

W placówkach wykonujących działalność medyczną w szczególności występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do drugiej i trzeciej grupy zagrożenia. Działania prewencyjne i ochronne pracodawców polegają na systematycznym przeprowadzaniu badań okresowych pracowników, stosowaniu ochron osobistych (rękawic ochronnych, półmasek, fartuchów), używaniu sprzętu jednorazowego użytku, stosowaniu środków do utrzymywania higieny osobistej oraz środków dezynfekcyjnych, przeprowadzaniu sterylizacji, przestrzeganiu zasad czystości i higieny w miejscu pracy, niezwłocznym opatrywaniu ran, szerzeniu oświaty zdrowotnej, stosowaniu szczepień ochronnych przeciw WZW B. W 2023 r. przeprowadzono 4 kontrole, podczas

przeprowadzonych kontroli w 2 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące oceny ryzyka zawodowego oraz narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne.

Szkodliwe czynniki biologiczne w miejscu pracy

W 2023 r. było pod nadzorem 80 zakładów pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Są to laboratoria diagnostyczne, podmioty wykonujące działalność leczniczą, nadleśnictwa, ZUL-e, zakłady produkujące żywność, gospodarstwa rolne, zakłady ogólnobudowlane, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady zajmujące się przetwórstwem drewna, zakład zajmujący się poborem, uzdatnianiem i dostarczaniem wody, oczyszczaniem ścieków oraz oczyszczaniem terenów zielonych i sprzątnięciem. Skontrolowano 26 obiektów, w których narażonych jest 855 osób na szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do drugiej grupy zagrożenia i 778 osób narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do trzeciej grupy zagrożenia.

Przeprowadzono ogółem 26 kontroli. W 4 zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czynników biologicznych, które dotyczyły:

- braku oceny ryzyka zawodowego uwzględniającego występowanie szkodliwych czynników biologicznych;
- braku założonego i prowadzonego rejestru prac oraz rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 grupy zagrożenia;
- braku opracowanej procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi dotyczącej dezynfekcji i postępowania w razie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia.

Wydano 4 decyzje administracyjne, które zostały wykonane w całości.

Działania profilaktyczne i promocja zdrowia

Podczas prowadzenia czynności kontrolnych pracownicy Sekcji Higieny Pracy PSSE w Olecku promowali zachowania prozdrowotne wśród pracodawców i pracowników. Szczególną uwagę zwracano na: informowanie o obowiązkach stosowania środków technicznych i ochrony indywidualnej mających na celu zapobieganie chorobom zawodowym, profilaktykę poprzez szczepienia ochronne, temat miejsca pracy bez papierosa oraz papierosa elektronicznego, zagrożenia związane ze stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin oraz obowiązki pracodawcy wynikające z aktualnych przepisami prawa.

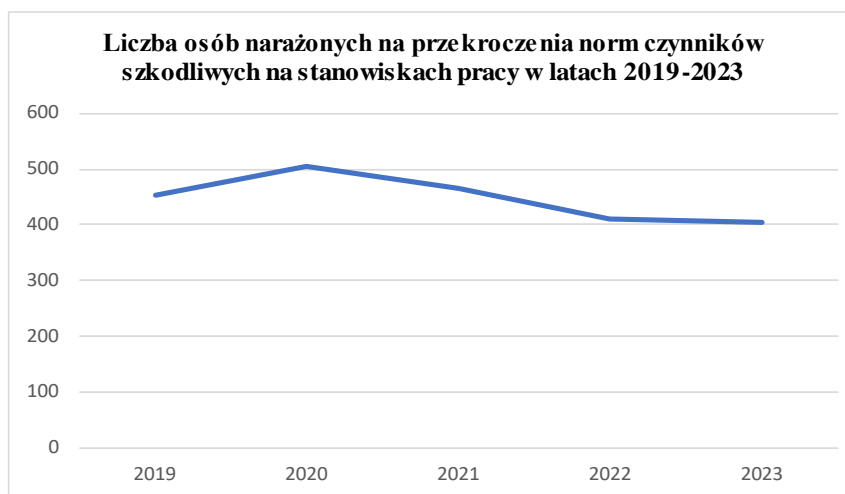
Rozdawano zakładom ulotki informacyjne dotyczące chorób przenoszonych przez kleszcze - „Boisz się kleszcza? Zaszczep się przeciwko KZM”, „Czasu nie cofniesz, więc nie cofaj się przed szczepieniem”.

Pracownik Sekcji Higieny Pracy przeprowadził zajęcia edukacyjne skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych pt. „ABC pracownika, czyli co warto wiedzieć, podejmując pierwszą w życiu pracę”;

Sekcja Higieny Pracy umieściła na stronie internetowej PSSE w Olecku posty: „Kochaj swoje oczy w pracy”, „Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym”, „Kupowanie kosmetyków na gwiazdkę - na co zwrócić uwagę”, „Temperatura w pomieszczeniach - nie przegrzewaj się”.

Wnioski końcowe

W zakładach przemysłu drzewnego występują przekroczenia NDN hałasu. Dzięki zastosowaniu nowych rozwiązań technologicznych odnotowano w latach 2021-2023 zmniejszenie liczby osób narażonych.

Poprawę warunków pracy w zakładach uzyskano poprzez wyegzekwowanie wykonania badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, usunięcia nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych, opracowania oceny ryzyka zawodowego, doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Liczba osób narażonych na przekroczenia norm czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w latach 2019-2023.

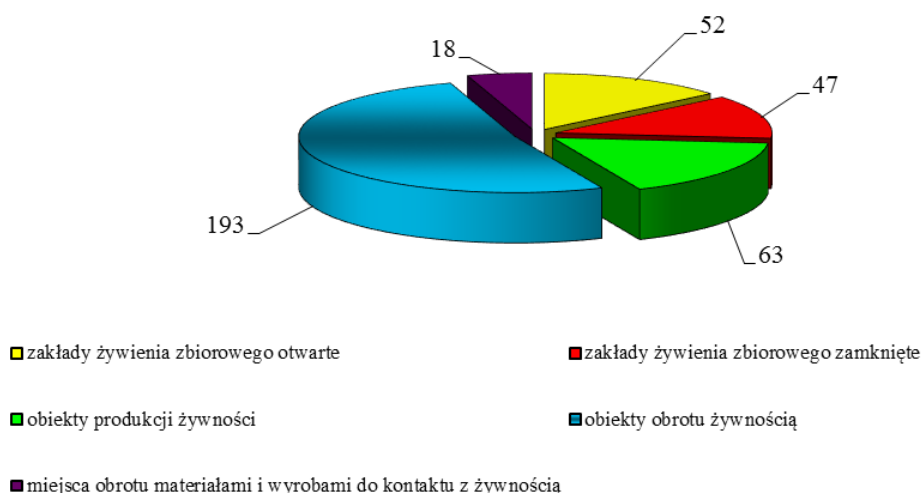
	Czynniki szkodliwe	Ilość zakładów	Liczba osób narażonych	Krotność NDS(N) od - do
2019	Pył	0	0	
	Hałas	11	452	1,05-9,62
RAZEM		11	452	
2020	Pył	0	0	
	Hałas	11	505	1,05-9,62
RAZEM		11	505	
2021	Pył	0	0	
	Hałas	12	464	1,05-9,62
RAZEM		12	464	
2022	Pył	0	0	
	Hałas	11	410	1,05-9,62
RAZEM		11	410	
2023	Pył	1	3	1,13-1,4
	Hałas	9	400	1,02-4,5
	Czynniki chemiczne: styren	1	1	1,18
RAZEM		10*	404	

*w 1 zakładzie występują przekroczenia jednocześnie krotności norm dla pyłu i czynników chemicznych.

HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Głównym celem działalności Sekcji Higieny Żywności jest czuwanie nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego i realizację zadań wynikających z obowiązujących przepisów prawnych. W 2023 roku Sekcja HŻ objęła nadzorem 373 zakłady, w tym 355 obiektów żywnościowo-żywnościowych i 18 miejsc obrotu materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością. W trakcie przeprowadzonych kontroli sanitarnych weryfikowano przestrzeganie w zakładach przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w tym przepisów prawa żywnościowego, dotyczących warunków produkcji, magazynowania, transportu i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

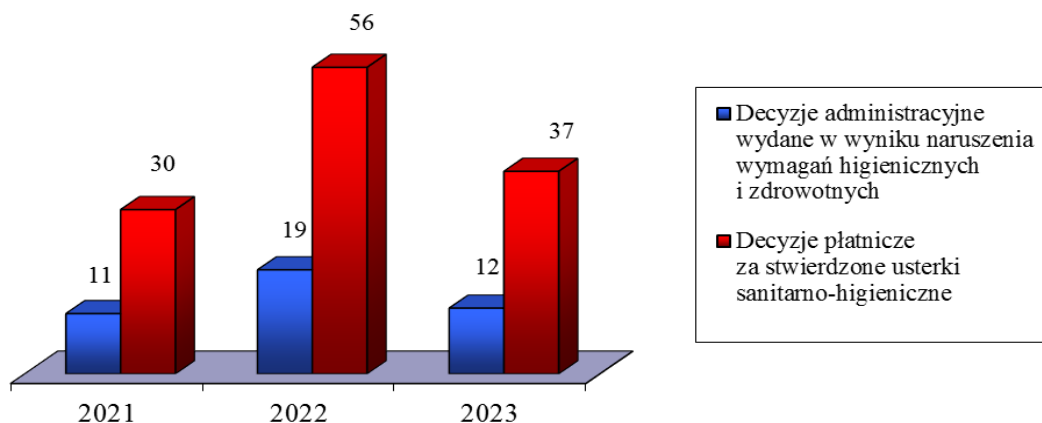
Rodzaje obiektów objętych nadzorem w 2023 r. wg ich liczebności

W 373 nadzorowanych obiektach przeprowadzono 224 kontrole sanitarne, w tym 23 kontrole interwencyjne, z czego 12 w związku z informacją od konsumentów, oraz 8 w ramach systemu RASFF (Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt). Wystawiono 98 decyzji administracyjnych, w tym 12 decyzji wydano w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz jedną decyzję nakazującą wstrzymanie działalności w zakresie obrotu środkami spożywczymi w związku z rażącymi uchybieniami. Za stwierdzone usterki sanitarno-higieniczne wystawiono 37 decyzji płatniczych na sumę 2672 zł. Na osoby winne

zaniedbań sanitarnych w obiektach żywnościowo-żywnościowych nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 1100 zł.

Rodzaje decyzji wydanych w latach 2021-2023 r. przez Sekcję HŻ wg ich liczebności

Zagadnienia tematyczne realizowane w 2023 roku:

- nadzór nad sposobem i poprawnością zagospodarowania towaru niesprzedanego, tj. pieczywa i wyrobów ciastkarskich w zakładach produkcji i obrotu,
- wzmożona kontrola zakładów produkcji żywności stosujących substancje dodatkowe, z uwzględnieniem weryfikacji dokumentów pozwalających na identyfikację użytych do produkcji wyrobów gotowych dodatków (receptura, etykieta),
- kontrole systemów identyfikacji bezpośrednich dostawców i odbiorców w zakładach produkcji i obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego z uwzględnieniem możliwości ustalenia kompletnych list dystrybucyjnych,
- ocena stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty na zgodność z przepisami w tym zakresie,
- nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w oparciu o aktualne przepisy prawne, ze szczególnym uwzględnieniem egzekwowania na poziomie obrotu GMP oraz deklaracji zgodności na wyroby ceramiczne,
- nadzór nad obrotem grzybami świeżymi (punkty skupu, targowiska), suszonymi i przetworami,
- monitoring jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- kontrola i nadzór nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym,

- nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, żywności wzbogacanej oraz dla określonych grup,
- nadzór nad zakładami produkującymi żywność gotową do spożycia (RTE) w aspekcie warunków sanitarnych produkowanej żywności oraz egzekwowania zasad systemu HACCP,
- ocena stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków - zgodnie z wytycznymi GIS,
- monitoring stron internetowych prowadzonych przez przedsiębiorców z podległego terenu wprowadzających do obrotu suplementy diety, w szczególności pod kątem obecności składników, które nie powinny stosowane w składzie suplementów diety,
- weryfikacja dowodów działań przeprowadzonych przez producentów żywności w ramach kontroli wewnętrznej ze szczególnym uwzględnieniem przepisów prawnych i planów badań produktów opartych na ocenie ryzyka – badania właścicielskie w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, chemicznych; stosowania substancji dodatkowych do żywności,
- nadzór nad realizacją obowiązku wdrażania GHP/GMP oraz HACCP ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji prawidłowości funkcjonowania stosowania przez kontrolowane podmioty procedur opartych na tym systemie.

Zakłady żywności, żywienia oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Ocena stanu sanitarnego zakładów przeprowadzana była zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym prawa żywnościowego. Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę m. in. stan higieniczny oraz wpływający na niego stan techniczno-sanitarny pomieszczeń, sprzętu, wyposażenia, otoczenia zakładu; jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji; stan zdrowia pracowników mających kontakt z żywnością; gospodarkę odpadami; prawidłowość procedur i ich realizację (GHP, GMP, HACCP).

Kontrole podmiotów działających w branży spożywczej przeprowadzano z częstotliwością wyznaczoną na podstawie analizy ryzyka. Uwzględniając ocenę ryzyka szczególnym nadzorem obejmowano zakłady, które w latach poprzednich wykazywały niewłaściwy stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe

zagrożenia dla zdrowia konsumentów tzn. zakłady produkujące żywność gotową do spożycia (m. in. ciastkarnie, wytwórnie lodów, automaty do lodów), a także zakłady żywienia.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach sektora spożywczego należały: zły stan sanitarno-techniczny ścian i posadzek, niedoczyszczony sprzęt produkcyjny i wyposażenie, niewłaściwie przechowywane środki spożywcze, środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości, brak segregacji asortymentowej przechowywanych środków spożywczych w urządzeniach chłodniczych i mroźniczych oraz przechowywanie zbędnych rzeczy w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

W związku ze stwierdzanymi nieprawidłowościami wydawano decyzje administracyjne, co skutkowało poprawą warunków techniczno-sanitarnych w zakładach oraz egzekwowano usunięcie uchybień poprzez zastosowanie sankcji karnych.

W 2023 r. do Sekcji HŻ PSSE w Olecku wpłynęło 11 wniosków złożonych przez konsumentów, które dotyczyły nieodpowiedniego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów i niewłaściwej jakości środków spożywczych. Sygnały pochodzące od konsumentów są każdorazowo rozpatrywane i skutkują natychmiastowym podjęciem działań wyjaśniających, a w sytuacjach tego wymagających także represyjnych. Nie odnotowano podejrzeń zatruc pokarmowych.

Realizacja współpracy z Inspekcją Weterynaryjną

W ramach podpisanego w dniu 28.11.2018 r. *Porozumienia Ramowego* zawartego pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olecku i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Olecku o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono wspólnie z pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej w Olecku kontrolę Targowiska Miejskiego pod kątem sprzedaży mięsa zwierząt łownych, w tym mięsa z dzika i produktów z nich otrzymanych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Współpraca z organami kontrolnymi, samorządowymi i innymi

W 2023 r. wspólnie z pracownikami Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie Oddział Olecko przeprowadzono 3 kontrole w zakresie nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu żywnością

Podstawą podejmowania działań w zakresie jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością był *Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PSSE w Olecku na 2023 r.* Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych należących do 26 grup asortymentowych przeprowadzono w ramach urzędowej kontroli żywności, badań monitoringowych zanieczyszczeń żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością stanowiących podstawę do oceny sytuacji. Próbkę żywności były pobierane do badań w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biologicznych, fizycznych, parametrów fizyko-chemicznych, cech organoleptycznych i znakowania. Ponadto w kierunku badania substancji migrujących z materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano wyroby szklane oraz w kierunku badań organoleptycznych wyroby z tworzyw sztucznych. W 2023 r. zbadano ogółem 143 próbki, w tym 141 próbek żywności i 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat jakość zdrowotna środków spożywczych wprowadzanych do obrotu w powiecie oleckim utrzymywana jest na tym samym poziomie. Zakwestionowano 10 próbek żywnościowych. W 2023 r. nie wpłynęły informacje od konsumentów dotyczące niewłaściwej jakości zdrowotnej wyrobów gotowych wyprodukowanych przez nadzorowane podmioty.

Jakość zdrowotna środków spożywczych w powiecie oleckim w latach 2021-2023

Rok	Środki spożywcze							
	razem		w tym:					
			krajowe		importowane		UE	
Próbki zbadane	Próbki zakwestionowane	Próbki zbadane	Próbki zakwestionowane	Próbki zbadane	Próbki zakwestionowane	Próbki zbadane	Próbki zakwestionowane	
2021	131	0%	118	0%	2	0%	9	0%
2022	147	6%	142	6,3%	3	0%	2	0%
2023	141	7%	130	7%	8	0%	3	0%

W ramach Systemu Wczesnego Ostrzeżenia o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF) do PSSE w Olecku wpłynęło 7 powiadomień. W związku z powyższym przeprowadzono działania zgodne z ustawowymi kompetencjami, podjęto działania wyjaśniające i zaradcze adekwatne do stanu faktycznego oraz monitorowano procesy wycofywania z obrotu przez przedsiębiorców kwestionowanych produktów. Postępowanie w takich warunkach prowadzono zgodnie z obowiązującą

procedurą funkcjonowania Systemu RASFF. W związku z powyższym przeprowadzono 10 kontroli. Przekazano do Wojewódzkiego Punktu Kontaktowego systemu RASFF 4 powiadomienia informacyjne, w tym 2 w celu podjęcia działań i 2 w celu zwrócenia uwagi.

Jakość żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

Ocenę sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego przeprowadzano metodą jakościowej i ilościowej oceny teoretycznej jadłospisów w oparciu o zasady racjonalnego żywienia i zasady prawidłowości układania jadłospisów oraz kierując się zalecanymi normami żywienia dla populacji polskiej. W 2023 r. przeprowadzono analizę 27 jadłospisów, z czego 9 dotyczyło stołówek na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach. W czasie kontroli udzielano instruktażu dotyczącego zasad prawidłowego żywienia zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Osobom odpowiedzialnym za jakość żywienia, w przypadku jadłospisów wymagających korekty, wydawano zalecenia, mające na celu poprawę sposobu jakości żywienia i zobowiązywano do podjęcia działań naprawczych.

Nadzór nad bezpieczeństwem suplementów diety, żywności dla określonych grup

W 2023 r. nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa suplementów diety, żywności dla określonych grup sprawowany był m. in. przez wzmożone kontrole, plan pobierania próbek, szybką wymianę informacji w ramach systemu RASFF. W ramach wzmożonego nadzoru nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, żywności wzbogacanej oraz dla określonych grup przeprowadzono 2 kontrole, podczas których sprawdzano warunki sprzedaży oraz oceniano znakowanie tych produktów. Realizując „Plan poboru próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PSSE w Olecku w 2023 r.” oceniono bezpieczeństwo 14 próbek żywności dla określonych grup i suplementów diety. Zbadano również próbkę środka spożywczego wzbogaconego w zakresie zgodności deklaracji producenta umieszczonej na etykiecie z rzeczywistym składem ilościowym produktu. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Niezmiennie, od lat, istnieje potrzeba kształtowania postaw prozdrowotnych nie tylko wśród dzieci i młodzieży, lecz także wśród dorosłych. Nadal brakuje nam wiedzy nt. zdrowego stylu życia i korzyści z niego wynikających. Nie rozumiemy, że codziennymi zachowaniami możemy potęgować nasze zdrowie, możemy również sprzyjać powstawaniu chorób. Jedyne rzetelna edukacja oparta na faktach ma szansę zmieniać nasze zachowania oraz kształtować kluczowe w tym obszarze poczucie odpowiedzialności.

Do zadań Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej należy organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Działamy poprzez programy edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz ogólnopolskie kampanie informacyjne, publikujemy na stronie internetowej i w mediach społecznościowych - na Facebooku i platformie X (Twitter), gdzie upowszechniamy informacje dot. szeroko pojętego zdrowia w oparciu o rzetelną wiedzę naukową i pokazujemy nasze działania. W roku ubiegłym Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku realizowała następujące programy i akcje edukacyjne:

Program profilaktyki zakażeń HIV, profilaktyka chorób przenoszonych drogą płciową

Od ponad 40 lat znamy wirusa HIV i nadal nie mamy stuprocentowo skutecznej recepty na walkę z nim. Dziś wiemy jednak, że wczesne rozpoznanie zakażenia tym wirusem w praktyce oznacza skuteczne leczenie i długie życie w zdrowiu – do tak zwanej naturalnej śmierci.

W ramach programu zaangażowaliśmy się w kampanię pt. „Jedyny taki test, którego prawdopodobnie nie zlecił”, informując o niej podmioty lecznicze i przekazując materiały edukacyjne skierowane do lekarzy, nagłośniono również Europejski Tydzień Testowania; łącznie na stronach internetowych PSSE w Olecku zamieszczono 6 informacji. Ponadto przekazano materiały edukacyjne dot. HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową szkołom podstawowym i przedstawicielom „branży beauty”.

W Światowy Dzień AIDS, 01 grudnia 2023 r., przeprowadziliśmy wspólnie ze Szkołą Podstawową Nr 4 z Oddziałami Integrycyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku finał XX Powiatowego Konkursu Wiedzy o HIV/AIDS „Nie daj szansy

AIDS” pod patronatem Starosty Oleckiego. Etap finałowy, w którym wzięło udział 22 uczniów z 8 szkół podstawowych, poprzedzony został rozgrywkami szkolnymi, w których wystartowało 82 uczniów.

Wyniki rywalizacji:

- miejsce I zajęła uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. H. Sienkiewicza w Olecku,
- miejsce II otrzymała uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. H. Sienkiewicza w Olecku,
- miejsce III przypadło uczennicy ze Szkoły Podstawowej Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku.

Wyróżnienia otrzymali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Babkach Oleckich, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wieliczkach, Szkoły Podstawowej w Judzikach, Szkoły Podstawowej w Babkach Oleckich, Szkoły Podstawowej Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku.

Młodzież nagrodziliśmy dzięki Starostwu Powiatowemu w Olecku, Urzędowi Gminy Kowale Oleckie, Urzędowi Gminy w Wieliczkach oraz Szkole Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku.

Trzymaj Formę!

Celem ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Trzymaj formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Adresatami są uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodzice.

widzenia rodzica i lekarza.

O tym, jak ważne jest dbanie o siebie i swoje dzieci na co dzień, opowiedziano 70 rodzicom jednej szkoły podstawowej.

Ponadto utrzymywaliśmy kontakt ze szkołami realizującymi program, przeprowadziliśmy dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych; na stronach internetowych PSSE w Olecku zamieściliśmy łącznie 9 informacji.

Podstępne WZW

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HAV, HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób już zakażonych.

W roku szkolnym 2022/2023 miała miejsce pilotażowa edycja programu, do której przystąpiły 2 szkoły ponadpodstawowe, do czerwca 2023 r. obejmując edukacją 631 uczniów. Aktualnie program realizowany jest w 3 szkołach ponadpodstawowych.

Na stronach internetowych PSSE w Olecku ukazały się 3 informacje; przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

Program mający na celu zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych dzieci. Jego adresatami są dzieci przedszkolne w wieku 5-6 lat oraz ich rodzice i opiekunowie.

Do czerwca 2023 r. w 2 przedszkolach edukacją objęto 75 dzieci i 52 rodziców.

Na stronie internetowej PSSE w Olecku ukazała się 1 informacja; przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Znamie! Znam je?

Obecnie czerniak stanowi istotny problem społeczny. W ciągu ostatnich dwudziestu lat zapadalność na ten nowotwór w Polsce zwiększyła się aż o 300%. Program profilaktyki czerniaka ma na celu zmianę alarmujących statystyk poprzez podniesienie poziomu wiedzy na temat zapobiegania i czynników ryzyka wśród uczniów.

W roku szkolnym 2022/2023 rozpoczęła się pilotażowa edycja programu, do której przystąpiły 2 szkoły ponadpodstawowe, do czerwca 2023 r. obejmując edukacją 349 uczniów. Aktualnie program realizowany jest w 4 szkołach ponadpodstawowych.

Na stronach internetowych PSSE w Olecku ukazały się 2 informacje; przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Wybierz życie – pierwszy krok

Zazwyczaj kojarzymy, że choroby powstają na skutek naszego kontaktu z tzw. czynnikiem etiologicznym, np. jakimś wirusem, czy bakterią. A czy wiemy o tym, że wirus HPV powoduje nowotwory różnego typu zarówno u kobiet, jak i u mężczyzn? Są to m.in. rak szyjki macicy, rak regionu głowy i szyi, odbytu.

Podczas dwóch zajęć edukacyjnych w ramach programu „Wybierz życie – pierwszy krok” w szkole ponadpodstawowej rozmawialiśmy o realnym zagrożeniu dla dziewcząt i chłopców, kobiet i mężczyzn i o zapobieganiu mu (m.in. o zaszczepieniu się i badaniach profilaktycznych). W spotkaniach uczestniczyło łącznie 58 uczniów.

Ponadto na stronach internetowych zamieszczono informację oraz przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

ARS, czyli jak dbać o miłość?

Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, w tym tzw. dopalacze). Jego głównym przesłaniem jest fakt, że ludzka miłość wymaga troski, zadbania, jest pewnego rodzaju sztuką. Miłość może zostać zniszczona przez substancje psychoaktywne, może też negatywnie wpłynąć na zdrowie prokreacyjne.

Do czerwca 2023 roku program realizowany był przez jedną szkołę ponadpodstawową, w której edukacją objęto 131 uczniów. W roku szkolnym 2023/2024 do programu przystąpiły 3 szkoły ponadpodstawowe.

Koordinatorów i realizatorów zaproszono na szkolenie inauguracyjne, na którym również wymieniliśmy się doświadczeniami, porozmawialiśmy o profilaktyce, o używaniu substancji psychoaktywnych oraz o planowanych działaniach.

Ponadto przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych i zamieszczono informację na stronie internetowej PSSE w Olecku.

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej

„Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności przedszkolaków w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

w placówkach do czerwca 2023 r.

Oprócz koordynowania działań na terenie powiatu zamieszczono informację tematyczną na stronie internetowej PSSE w Olecku.

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej

dla IV klas szkoły podstawowej pt. „Bieg po zdrowie”

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, a także zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2022/2023 program przeprowadziła 1 szkoła podstawowa. Edukacją objęto łącznie 100 dzieci i rodziców. Program realizowano w szkole do czerwca 2023 r.

Profilaktyka tytoniowa

Głównym celem działań jest ograniczenie używania wyrobów tytoniowych wśród Polaków poprzez m. in. zwiększanie świadomości społecznej na temat ich szkodliwości oraz budowania przeświadczenia o istotnym dla każdej osoby używającej wysokim ryzyku zdrowotnym.

W ramach profilaktyki tytoniowej podejmowano działania całoroczne oraz związane z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja) oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada).

Program przedszkolnej
edukacji antytytoniowej
„Czyste powietrze wokół nas”

W roku 2023 przeprowadzono 6 zajęć edukacyjnych dla młodzieży oraz dorosłych (182 osoby); nagłośniono tematykę na stronach internetowych PSSE w Olecku, na których ukazało się łącznie 7 informacji, dystrybuowano materiały edukacyjne, zaś w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowano „XV Powiatowy Quiz Wiedzy o Tytoniu” pod patronatem Starosty Oleckiego, w którym wzięło

udział 109 uczniów z 14 szkół podstawowych powiatu oleckiego.

Zgodnie z regulaminem konkursu do losowania 3 nagród głównych dopuszczono prace z 10 prawidłowymi odpowiedziami (100%). Nagrody otrzymali:

- uczeń kl. VIII Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Sokółkach,
- uczeń kl. VII Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wieliczkach,
- uczeń kl. V Szkoły Podstawowej w Babkach Oleckich.

Autorzy prac z 10 prawidłowymi odpowiedziami otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez Urząd Gminy w Wieliczkach, Urząd Gminy w Kowalach Oleckich oraz Starostwo Powiatowe w Olecku.

Edukacja żywieniowa

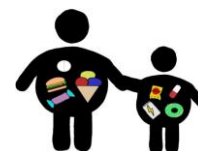
Nadwaga i otyłość wśród dzieci, młodzieży i dorosłych jest poważnym problemem zdrowia publicznego nie tylko w Polsce. To jak odżywiamy się na co dzień, wpływa na nas nie tylko tu i teraz, lecz także w przyszłości.

W 2023 r. przeprowadzono łącznie 4 spotkania z uczniami oraz członkami Klubu Seniora w Świątajnie „Młodzi duchem”, obejmując edukacją 186 osób.

Odpowiedzialność za swój stan zdrowia, świadomość istnienia wpływu na swój organizm budowano również poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych. Łącznie ukazało się ich 20.

„Słodko, słono i ciężko. Ciekawie, absorbująco, szkodliwie. O zdrowiu dzieci. O naszej, dorosłych, odpowiedzialności” taki tytuł nosiła

konferencja, którą zorganizowaliśmy wspólnie z Urzędem Gminy w Kowalach

Oleckich 26 października 2023 roku. Jej uczestnikami byli rodzice, dyrektorzy przedszkoli i szkół, nauczyciele, pedagodzy, psychologowie, specjaliści psychoterapii, pielęgniarki

środowiska szkolnego, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, kół gospodyń wiejskich, osoby przygotowujące jadłospisy dla dzieci i młodzieży w żłobkach, przedszkolach i szkołach, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, przedstawiciele placówek medycznych i innych instytucji zajmujących się dziećmi, młodzieżą, a także szeroko pojętą rodziną oraz pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego.

Naszymi prelegentami byli przedstawiciele Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – PIB, Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej WSSE w Olsztynie oraz specjalistka psychoterapii uzależnień i psychoterapeutka poznawczo-behawioralna dr Maria Banaszak. Różne aspekty odżywiania, a także zaburzona relacja z jedzeniem jako forma regulacji emocji; zaspokajanie potrzeb za pomocą substancji i zachowań ryzykownych to tematyka naszej konferencji, która zgromadziła w sali kinowej 126 osób.

Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych

Celem działań profilaktycznych jest podnoszenie poziomu wiedzy dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych na temat zagrożeń, jakie wiążą się z używaniem substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, wyroby tytoniowe oraz narkotyki (w tym tzw. dopalacze oraz marihuana).

W 2023 r. przeprowadzono 7 spotkań z młodzieżą oraz 2 spotkania z rodzicami uczniów uczęszczających do szkół w gminie Wieliczki oraz gminie Kowale Oleckie. Edukację rodziców przeprowadził prelegent z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie. Łącznie edukacją objęto 229 osób.

Alkohol – wiedza kontra błędne przekonania, sprzedaż napojów alkoholowych okiem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, środki zastępcze i nasz nadzór nad nimi, sprzedaż alkoholu a odpowiedzialność prawna, dobre praktyki magazynowania oraz ekspozycji napojów, soków, wód – to tematyka szkolenia, które przeprowadziliśmy wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Olecku.

Spotkanie skierowane było do właścicieli punktów sprzedaży alkoholu, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wieliczkach, przedstawicieli GOPS-u i innych z gminy Wieliczki, zajmujących się na co dzień szeroko pojętym zdrowiem. W szkoleniu uczestniczyło 27 osób.

Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych; na stronach internetowych zamieszczono łącznie 21 informacji.

Upowszechnianie wiedzy nt. racjonalnego stosowania antybiotyków

Powszechne nadużywanie antybiotyków, prowadzące do narastania oporności bakterii na leki jest jednym z największych globalnych zagrożeń dla zdrowia publicznego. Leki przeciwbakteryjne są fundamentem nowoczesnego leczenia przyczynowego, dlatego istnieje potrzeba podejmowania wielokierunkowych działań prewencyjnych dla ich ochrony. Za obronę antybiotyków odpowiedzialny jest każdy z nas.

PSSE w Olecku od lat działa w zakresie budowania społecznej odpowiedzialności za utrzymanie skuteczności antybiotyków. Nasza wiedza bardzo często jest niepełna, przypadkowa, czy fałszywa, dlatego edukacja zdrowotna, m.in. w tym zakresie, jest niezmiernie ważna i przekłada się na decyzje jednostkowe.

W ubiegłym roku przesłano jednostkom samorządu terytorialnego i placówkom nauczania i wychowania informację nt. racjonalnego stosowania antybiotyków z prośbą

o nagłośnienie jej poprzez komunikatory społeczne/dziennik elektroniczny uczniom, ich rodzicom i opiekunom, a także zamieszczenie informacji na stronach internetowych i powieszenie w przedszkolu/szkole/urzędzie.

Przeprowadzono również 5 zajęć edukacyjnych skierowanych do młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz dorosłych, łącznie obejmując edukacją 158 osób. Prowadzono także dystrybucję

materiałów edukacyjnych; na stronach internetowych PSSE zamieszczono 10 informacji.

Akcja „Zdrowe wakacje”

Celem akcji jest podniesienie poziomu wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom związanym z wypoczynkiem letnim wśród dzieci i młodzieży oraz kierowników, wychowawców, prowadzących i obsługujących wypoczynek letni osób nieletnich na terenie powiatu oleckiego.

W roku 2023 przeprowadzono 13 zajęć edukacyjnych na turnusach wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. W zajęciach uczestniczyło łącznie 445 osób w wieku 6-18 lat. Tematyka spotkań to: profilaktyka chorób odkleszczowych, znaczenie prawidłowego mycia rąk w profilaktyce zatruc pokarmowych, znaczenie wody dla prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka; szkodliwość nadmiaru cukru w diecie, świadome wybory żywieniowe (czytanie etykiet produktów spożywczych).

Ponadto w czerwcu, przed rozpoczęciem wakacji, materiały na temat zasad zdrowego wypoczynku letniego przesłano pocztą elektroniczną do szkół podstawowych powiatu.

Podczas akcji prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych; na stronach internetowych PSSE w Olecku zamieszczono 21 wpisów tematycznych,

Akcja „Bezpieczne ferie”

Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży wypoczywających w okresie zimowym na terenie powiatu oleckiego mają na celu przekazanie wiedzy na temat wybranych aspektów zdrowotnych, takich jak: profilaktyka chorób zakaźnych, prawidłowa higiena rąk, prozdrowotny styl życia oraz ochrona zdrowia przed następstwami używania substancji psychoaktywnych.

W roku 2023 przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych dla 92 osób.

Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły”

Dobry start szkolny ma zasadnicze znaczenie dla dalszego rozwoju i edukacji dziecka, dlatego Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku wspomaga rodziców dzieci w prawidłowym towarzyszeniu

potomstwu w tak ważnym kolejnym kroku jakim jest edukacja wczesnoszkolna. Celem akcji jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat zdrowego stylu życia oraz wybranych czynników wpływających na zachowanie zdrowia oraz przekonanie ich o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych i wskazaniu roli, jaką pełnią w kształtowaniu nawyków u dzieci.

W roku 2023 przeprowadzono 6 spotkań z rodzicami przyszłych pierwszoklasistów, edukacją obejmując 126 osób i przekazując im materiały edukacyjne.

Na stronach internetowych PSSE w Olecku zamieszczono 5 wpisów tematycznych oraz przesłano materiały na temat prawidłowego doboru plecaka i mebli do nauki dla dzieci wszystkim powiatowym przedszkolom i szkołom.

Światowy Dzień Zdrowia

Tematem wiodącym obchodów Światowego Dnia Zdrowia w województwie warmińsko-mazurskim była prawidłowa higiena osobista.

W roku 2023 przeprowadzono 3 zajęcia edukacyjne dla uczniów szkoły podstawowej, podczas których mogli oni sprawdzić skuteczność dezynfekcji dłoni za pomocą lampy UV. Pokrycie rąk specjalnym fluorescencyjnym żelem w prosty sposób pokazywało czy całe powierzchnie poddane były prawidłowo zabiegowi. Ponadto w budynku oleckiej „przychodni” rozmawiano z pracownikami medycznymi oraz pacjentami, przypominając o ważności prawidłowego mycia oraz dezynfekcji dłoni. Tu również podczas edukacji używano lampy UV oraz żelu fluorescencyjnego.

Na stronach internetowych PSSE w Olecku ukazały się 3 informacje.

Promocja szczepień ochronnych

Od lat obserwujemy spadek zaufania do szczepień ochronnych. Problem ten nieustannie pogłębia się, powodując spadek odporności populacyjnej. Powodów tej sytuacji jest wiele. Wydaje się, że najpoważniejsze z nich to braki w edukacji, nieumiejętność weryfikowania informacji czy powszechna obecność w przestrzeni medialnej pseudonaukowych doniesień.

Na strachu, obawach i niewiedzy związanej z tematem szczepień korzystają osoby działające wbrew wiedzy medycznej.

W związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, w Olecku stworzono ośrodki dla uchodźców, w których Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olecku zorganizował dwa spotkania dla dzieci, ich rodziców i innych dorosłych. Dotyczyły one profilaktyki chorób zakaźnych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby szczepień ochronnych oraz prawidłowej techniki mycia rąk. Zebrany przedstawiono kalendarz szczepień na 2023 rok, przypomniano o obowiązku wykonania szczepień ochronnych u osób pozostających na terenie Polski ponad okres 3 miesięcy, przybliżono sposób funkcjonowania polskiej służby zdrowia, zachęcono do zapisywania się do lekarza rodzinnego. W obu miejscach zakwaterowania uchodźców pozostawiono materiały edukacyjne w języku ukraińskim i przeprowadzono edukację dzieci nt. potrzeby i sposobu prawidłowego mycia rąk.

Europejski Tydzień Szczepień stał się okazją do zaproszenia przedstawicieli podmiotów leczniczych i jednostek samorządowych powiatu na konferencję pt. „Zdrowe życie dla wszystkich” w dniu 27.04.2023 r. Zaproszeni wysłuchali informacji nt. szczepień obowiązkowych i zalecanych, wykonania szczepień w powiecie i w poszczególnych punktach szczepień oraz budowania zaufania do szczepień w działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej, personelu medycznego i samorządowca. Lekarka Katarzyna Beata Koc, specjalista medycyny rodzinnej opowiedziała zebrany o ospie wietrznej i półpaścu.

W dniu 15.12.2023 r. odbyła się konferencja skierowana do personelu medycznego. W trakcie spotkania omówiono Program Szczepień Ochronnych na 2024 r. oraz druki sprawozdawcze ze szczepień. Podkreślono znaczenie profilaktyki ze szczególnym zwróceniem uwagi na potrzebę szczepień, ich skuteczność i korzyści wynikające ze stosowania szczepień.

Ponadto działaliśmy w ramach kampanii Komisji Europejskiej na rzecz szczepień United In Protection na rzecz zwiększenia zaufania do szczepień. W ramach działań edukacyjnych zamieszczono na stronach internetowych PSSE w Olecku łącznie 36 informacji;

przeprowadzono 1 spotkanie edukacyjne dla rodziców dzieci w szkole podstawowej, obejmując edukacją 16 osób oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Właściwa higiena rąk jako profilaktyka chorób zakaźnych

Mycie rąk w ciepłej wodzie z mydłem przez 30 sekund to najprostsza profilaktyka, która pomoże nam uchronić się chociażby przed grypą i zatruciami pokarmowymi.

Działania edukacyjne podejmowano przez cały rok, ze szczególnym uwzględnieniem Światowego Dnia Higieny Rąk obchodzonego 5 maja oraz Światowego Dnia Mycia Rąk obchodzonego 15 października. Łącznie przeprowadzono 11 spotkań, w których udział wzięło 356 osób.

Prawidłowe nawyki prozdrowotne wśród dzieci kształtowano również przez współorganizację Wojewódzkiego konkursu plastycznego „Myję ręce, bo wiem więcej - Ty nam powiedz, czy wiesz więcej, jak należy dbać o ręce?” skierowanego do dzieci szkolnych.

Do PSSE w Olecku wpłynęły prace ze Szkoły Podstawowej w Babkach Oleckich, Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalach Oleckich, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wieliczkach, Szkoły Podstawowej im. Ignacego Krasickiego w Świętajnie i Szkoły Podstawowej Nr 1 im. H. Sienkiewicza w Olecku). Jury konkursu wyłoniło 3 prace, które zgodnie z regulaminem rywalizacji przekazano do etapu wojewódzkiego. Były one wykonane przez:

- uczennicę ze Szkoły Podstawowej im. Ignacego Krasickiego w Świętajnie,
- uczennicę ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Olecku,
- ucznia ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Olecku.

Ponadto przekazywano bieżące informacje placówkom nauczania i wychowania powiatu, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Na stronach internetowych ukazało się łącznie 9 informacji tematycznych.

Profilaktyka chorób kleszczowych

Choroby odkleszczowe od lat są istotnym problemem epidemiologicznym. To grupa chorób zakaźnych przenoszonych przez zainfekowane kleszcze.

Do zakażenia zwykle dochodzi na skutek ukłucia, w czasie którego do krwioobiegu wraz ze śliną lub wymiotami kleszcza dostają się groźne patogeny.

W 2023 r. przyłączyliśmy się do międzywojewódzkiej kampanii „Nie bądź atrakcyjny dla kleszcza”, podejmując szereg działań edukacyjnych, mających na celu zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki ww. chorób. Kampanię inaugurowaliśmy organizując stoisko informacyjno-edukacyjne w atrakcyjnym namiocie z wizerunkiem kleszcza na czasie, który stanął przed siedzibą PSSE w Olecku. W namiocie przeprowadziliśmy spotkania z 9 grupami dzieci i młodzieży

ze szkół podstawowych i przedszkoli powiatu oleckiego.

Każda z nich zapraszana była do wysłuchania treści profilaktycznych. Edukacją objęliśmy łącznie ok. 160 osób.

Tego dnia, w naszej siedzibie, zorganizowaliśmy również dwa spotkania (dla 80 osób) z edukatorem zdrowotnym, p. Hanną Kantor, która przedstawiła informacje dotyczące kleszczy. W pierwszym uczestniczyli przedstawiciele podmiotów leczniczych, placówek nauczania i wychowania oraz jednostek samorządu terytorialnego, w drugim uczniowie szkoły ponadpodstawowej.

Ponadto przeprowadzono 20 zajęć edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych (408 osób) oraz dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych. Na stronach internetowych zamieszczono 12 informacji.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku podejmowała również inne działania nieprogramowe w ramach takich akcji jak: profilaktyka grypy, profilaktyka chorób nowotworowych, profilaktyka wszawicy, promocja zdrowego stylu życia, w tym aktywności fizycznej i zdrowia psychicznego, pasożyty przewodu pokarmowego.

W ramach powyższych akcji dystrybuowano materiały edukacyjne oraz propagowano informacje na stronach internetowych.

W ubiegłym roku zorganizowano również stoiska informacyjno-edukacyjne, na których pracownicy PSSE w Olecku rozdawali materiały edukacyjne, udzielali porad nt. zdrowego stylu życia, przeprowadzali pomiary tlenku węgla w wydychanym powietrzu, ćwiczenia z alkogolami imitującymi stan upośledzenia zmysłów po spożyciu alkoholu, instruowali

o prawidłowej technice usuwania kleszcza z użyciem imitacji ludzkiej skóry, aparatu gębowego kleszcza, modelu kleszcza, jednego z wielu dostępnych na rynku przyrządów do usuwania kleszcza, zachęcali dzieci i rodziców do układania wielkoformatowych puzzli promujących zdrowy styl życia.

☐ stoisko informacyjno-edukacyjne podczas Oleckiego Dnia Zdrowia dnia 21.05.2023 r.

☐ stoisko informacyjno-edukacyjne podczas festynów rodzinnych: „Bezpieczny powiat 2023” oraz „Zdrowa rodzina, szczęśliwa rodzina” dnia 19.06.2023 r.

ZAPOBIGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Uczestniczenie w opracowaniu i uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i ich zmian

W 2023 r. pozytywnie zaopiniowano 14 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian (opinii negatywnych nie było). Ważniejsze z nich to:

- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania miejscowości Moźne oraz terenu Dworku Mazurskiego – 1 etap (wydano dwie opinie na wniosek urzędu w związku ze zmianą działek).
- 2) Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Produkcyjnej w Olecku.
- 3) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Ełcka i Zamostowa w Olecku (wydano dwie opinie na wniosek urzędu w związku ze zmianą działek).
- 4) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w kwartale ulic: Kościuszki, Targowej, Broniewskiego i Słowackiego w Olecku.
- 5) Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gordejki I, gm. Olecko.

W 2023 r. nie opiniowano projektów dotyczących studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ich zmian oraz planów ogólnych.

Wydane opinie sanitarne dotyczące miejscowych planów były pozytywne z zastrzeżeniami, sformułowanymi celem zapewnienia ochrony zdrowia ludzi. Dokumenty te uwzględniają ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko, której zakres był uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olecku.

Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego

W roku ubiegłym PPIS w Olecku uzgadniał w formie postanowienia 26 spraw – łącznie decyzje o warunkach zabudowy oraz o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Postanowienia związane z warunkami zabudowy obejmowały mało istotne przedsięwzięcia m. in.: elektrownie słoneczne, budynki mieszkalne jednorodzinne, płyty obornikowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków. W zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego PPIS

w Olecku uzgadniał decyzje dotyczące elektroenergetycznej sieci napowietrzno – kablowej SN 15 KV wraz ze stacją transformatorową w obrębie Zabelne i w obrębie Olszewo – gm. Olecko, sieci wodociągowej na terenie gm. Świętajno Gryzy – Pietrasze w 3 odcinkach oraz sieci wodno – kanalizacyjnej w obrębie Judziki – gm. Olecko.

Wydane postanowienia były pozytywne, ewentualnie z zastrzeżeniami sformułowanymi celem zapewnienia ochrony zdrowia ludzi. Realizacja inwestycji związanych z uzgadnianymi warunkami zabudowy nie ma znaczenia dla powiatu, natomiast realizacja inwestycji związanych z wodociągami i kanalizacją przyczyni się do poprawy stanu sanitarnego powiatu.

Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

W 2023 roku określono 3 zakresy i stopnie szczegółowości informacji w prognozie oddziaływania na środowisko do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian:

- 1) Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w kwartale ulic: Kościuszki, Targowej, Broniewskiego i Słowackiego w Olecku.
- 2) Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Jaśki II”, gm. Olecko.
- 3) Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów stanowiących fragmenty obrębów geodezyjnych Wężewo, Żydy, Szarejki, Kiliansy, Guzy i Czuky w Gminie Kowale Oleckie.

Uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W 2023 r. PPIS w Olecku nie zajmował stanowiska w tej sprawie (brak wniosków).

W zakresie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (studium uwarunkowań nie było opiniowane) i ich zmian, po uwzględnieniu warunków - uwag w zajętych stanowiskach PPIS w Olecku, realizacja tych planów nie wpłynęła negatywnie na stan sanitarno-higieniczny powiatu. Warunki te dotyczyły m. in. zagadnień

zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków bytowych, gromadzenia odpadów stałych i ewentualnego oddziaływania terenów sąsiednich na teren opracowania.

Uczestnictwo w postępowaniu w sprawie uzgadniania warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi na danym terenie – w odniesieniu do szkody w środowisku (ujęcia wody, kąpieliska)

W 2023 r. PPIS w Olecku nie uczestniczył w takich działaniach w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Uczestnictwo w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko – opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i ewentualne określenie zakresu raportu

Wg PPIS w Olecku istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie i naprawie niewielkich łodzi – zakład szkodniczy na działce nr 907/1 obręb i gm. Kowale Oleckie. Planowana inwestycja będzie polegała na produkcji i naprawie łodzi z laminatu poliestrowego. Według KIP wszystkie procesy technologiczne odbywające się na terenie zakładu prowadzone będą wewnątrz zamkniętego pomieszczenia z uszczelnioną posadzką, wyposażonego we wtłaczający powietrze wentylator ścienny o wydajności max. ok. 2400 m³/h na wysokości ok. 5 m oraz ogrzewanego za pomocą nagrzewnic. Emisje zanieczyszczeń do powietrza odprowadzane będą poprzez emisję niezorganizowaną (drzwi budynku przedsięwzięcia), ruch pojazdów przywożących/wywożących łodzie na posesję - emisja spalin samochodowych. W opinii PPIS w Olecku ww. informacje wymagają weryfikacji w raporcie z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej.

Ważniejsze przedsięwzięcia, dla których zdaniem PPIS w Olecku nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko to:

- 1) Przedsięwzięcia polegające na budowie farmy fotowoltaicznej PV Mściszewo o mocy do 150 MW wraz niezbędną infrastrukturą techniczną z możliwością budowy w etapach na działkach o nr ew. 13/5, 13/7, 13/8, 13/9 i 13/10 w obrębie Żydy oraz 71/1, 71/4, 72, 73/3, 73/4, 120/1 i 120/3 w obrębie Wężewo, gm. Kowale Oleckie.
- 2) Przedsięwzięcie polegające na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 653 na odcinku Olecko – granica województwa.

Pozostałe przedsięwzięcia to przede wszystkim budowa elektrowni słonecznych o mniejszych mocach, przebudowa dróg i inne.

W opinii PPIS w Olecku realizacja wielu inwestycji z zakresu OZE korzystnie wpłynie na stan środowiska w porównaniu do produkcji prądu z konwencjonalnych źródeł energii. Ww. inwestycje nie wymagają w opinii PPIS w Olecku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko z uwagi nie niezbyt dużą moc i lokalizacje. W opiniach PPIS w Olecku znalazły się uwagi o konieczności oddalenia źródeł hałasu – transformatorów i inwerterów od zabudowy mieszkaniowej. Oddziaływanie przedsięwzięcia polegającego na budowie i naprawie niewielkich łodzi – zakład szkodniczy na działce nr 907/1 obręb i gm. Kowale Oleckie powinno być określone w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Opiniowane przedsięwzięcia nie mają istotnego znaczenia dla stanu sanitarno-higienicznego powiatu.

Uczestnictwo w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko – opinia określająca warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji środowiskowej

W 2023 roku PPIS w Olecku wydał 3 pozytywne opinie przed określeniem warunków realizacji przedsięwzięcia w decyzji środowiskowej:

1. Przedsięwzięcie polegające na budowie zakładu produkcyjnego na działce nr 104 i 105 w obrębie Olecko 1 na terenie gm. Olecko, w tym spalarnia odpadów (pierwsza opinia).
2. Przedsięwzięcie polegające na budowie elektrowni fotowoltaicznej Stacze o mocy do 340 MW wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej na działkach o numerach ewidencyjnych: 175, 254, 264, 265, 266/1, 310/1, 310/2, 310/4311/3, 312/2, 312/8, 313/1, 313/3, 315/12, 315/23, 316/3, 318/1, 320/2 i 320/9 obręb Stacze oraz 79/1 i 79/2 obręb Golubie Wężewskie, gm. Kowale Oleckie.
3. Przedsięwzięcie polegające na budowie zakładu produkcyjnego na działkach o numerach 104 i 105 (obecnie: 100/1, 104, 105/1, 105/2, 110, 111, 114, 115, 154, 155) w obrębie Olecko 1 na terenie gm. Olecko ze spalarnią odpadów (druga opinia).

Po analizie dokumentacji PPIS w Olecku określił warunki realizacji przedsięwzięcia i wyraził opinię dla ww. inwestycji o potrzebie przeprowadzenia analizy porealizacyjnej dotyczącej hałasu na terenach z zabudową mieszkaniową, na granicy terenów z taką zabudową w sąsiedztwie, o czym zdecyduje inny niż PPIS organ w zakresie swoich kompetencji, celem weryfikacji założeń i modelu matematycznego oraz ewentualnego

wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Realizacja tych inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na stan sanitarno-higieniczny powiatu z zastrzeżeniem spełnienia określonych w opiniach warunków ich realizacji.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higieniczno-zdrowotnych

W ubiegłym roku PPIS w Olecku nie opiniował dokumentacji projektowej (brak wniosków).

Kontrole (wizytacje) obiektów w trakcie realizacji oraz wizje lokalne

W 2023 r. PPIS w Olecku nie przeprowadził wizji lokalnych i kontroli w trakcie realizacji obiektów. Brak również było przesłanek do przeprowadzenia wizji lokalnych. Jednocześnie zauważa potrzebę przeprowadzania takich kontroli nawet, gdy na terenie powiatu brak było w okresie sprawozdawczym realizowanych ważnych, skomplikowanych inwestycji mogących powodować ewentualne zagrożenia i wymagających przeprowadzenia kontroli w trakcie ich realizacji (głównie budynki mieszkalne), celem udzielenia ewentualnej pomocy inwestorowi i wykonawcy w dotrzymaniu właściwych standardów w przypadku wystąpienia rażących błędów.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania – odbieranie obiektów budowlanych, lokali

W 2023 r. dokonano 10 kontroli (odbiorów) przed podjęciem użytkowania obiektów budowlanych i kontroli lokali. W tym zakresie 4 obiekty wymagały pozwolenia na użytkowanie stosownie do zgłoszenia:

- 1) Hala produkcyjno – magazynowa, położona na działce nr 3264 przy ul. Przemysłowej w Olecku. Odebrano z zastrzeżeniem uzyskania pozytywnego wyniku badania wody przed użytkowaniem.
- 2) Obiekt użyteczności publicznej – Państwowa Szkoła Muzyczna 1 st. im. Ignacego Jana Paderewskiego w Olecku, położona przy ul. 1 Maja 1 w Olecku (remont, przebudowa i modernizacja). Odebrano bez zastrzeżeń.
- 3) Budynek spedycji łodzi wraz z infrastrukturą techniczną, położony w Olecku przy ul. Przemysłowej 62A. Odebrano bez zastrzeżeń.
- 4) Rozbudowa i przebudowa budynku filii bibliotecznej w Sokólkach, Sokółki 44. Odebrano bez zastrzeżeń.

Pozostałe 6 obiektów z tej grupy to:

- 1) Pomieszczenie magazynu na leki „Apteki Cef@rm 36,6” położona w Olecku przy ul. Zielonej 37 (odebrano bez zastrzeżeń).
- 2) Lokal usługowy przeznaczony na „Restaurację Sushi”, położony w istniejącym budynku przy Placu Wolności 7 w Olecku (odebrano bez zastrzeżeń – adaptacja).
- 3) Lokal przeznaczony na punkt apteczny w pomieszczeniach po aptece ogólnodostępnej w budynku Urzędu Gminy Świątajno (odebrano bez zastrzeżeń).
- 4) Lokal usługowy przeznaczony na zakład kosmetyczny „Marinelle Make Up Maria Jeleniewicz”, położony w istniejącym budynku wielorodzinnym przy Placu Wolności 23/A1 w Olecku (odebrano bez zastrzeżeń).
- 5) Lokal usługowy przeznaczonego na zakład fryzjerski „Great Cut”, położony w istniejącym budynku wielorodzinnym przy ul. 11-go Listopada 4/11 w Olecku (odebrano bez zastrzeżeń).
- 6) Lokal przeznaczony na studio tatuażu „Będzie Nowa Dziaba”, położony w istniejącym budynku przy ul. Kościuszki 82B/2 w Kowalach Oleckich (odebrano bez zastrzeżeń – adaptacja).

W zakresie spraw sanitarno-higienicznych zrealizowane, odbierane obiekty nie stanowią zagrożenia pod względem higieniczno-sanitarnym i zdrowotnym dla ludzi, nie wpłyną negatywnie na stan powiatu w tym zakresie.

Wyrażenie zgody, odstępowania od warunków technicznych

W 2023 r. PPIS w Olecku nie wyrażał zgody na odstępowania od warunków technicznych (brak wniosków).

Wpływ inwestycji uruchamianych w roku sprawozdawczym na stan sanitarno-higieniczny powiatu w następujących kategoriach:

- 1) Oczyszczalnie ścieków – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 2) Wysypiska odpadów – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 3) Sieci wodociągowe – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 4) Sieci kanalizacyjne – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 5) Kotłownie miejskie – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 6) Zakłady unieszkodliwiania odpadów – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.

- 7) Drogi – zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie przebudowę skrzyżowania drogi krajowej nr 65 z drogą wojewódzką nr 655 na rondo w Olecku.
- 8) Inwestycje z zakresu OZE – zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie obiekt elektrowni wiatrowej o mocy 1,8 MW w obrębie Jaški, gm. Olecko.
- 9) Fermy wielkopowierzchniowe – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 10) Pozostałe przedsięwzięcia mogące znacząco oddziałujące na środowisko – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 11) Podmioty wykonujące działalność leczniczą – nie zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie.
- 12) Zakłady nauki i wychowania – obiekt użyteczności publicznej tj. Państwowa Szkoła Muzyczna 1 st. im. Ignacego Jana Paderewskiego w Olecku, położona przy ul. 1 Maja 1 w Olecku (remont, przebudowa i modernizacja).
- 13) Zakłady pracy o zatrudnieniu powyżej 10 osób - zgłaszano celem uzyskania zgody na użytkowanie obiekty:
 - Obiekt użyteczności publicznej tj. Państwowa Szkoła Muzyczna 1 st. im. Ignacego Jana Paderewskiego w Olecku, położona przy ul. 1 Maja 1 w Olecku (remont, przebudowa i modernizacja);
 - Budynek spedycji łodzi wraz z infrastrukturą techniczną, położony w Olecku przy ul. Przemysłowej 62A;
 - Hala produkcyjno – magazynowa, położona na działce nr 3264 przy ul. Przemysłowej w Olecku.

Inwestycje te nie mają istotnego wpływu na stan higieniczno–sanitarny powiatu.

- 14) Obiekty handlowe i usługowe - zgłoszono celem uzyskania zgody na użytkowanie:
 - Lokal usługowy przeznaczony na „Restaurację Sushi”, położony w istniejącym budynku przy Placu Wolności 7 w Olecku;
 - Lokal przeznaczony na punkt apteczny w pomieszczeniach po aptece ogólnodostępnej w budynku Urzędu Gminy Świątajno;
 - Ponadto uruchomiono lokale usługowe: kosmetyczny, fryzjerski i tatuażu.

Inwestycje te nie mają wpływu na stan higieniczno–sanitarny powiatu.

- 15) Obiekty turystyczne i rekreacyjne - nie zgłaszano takich obiektów.
- 16) Inne obiekty użyteczności publicznej - nie zgłaszano takich obiektów.

Istotne inwestycje dla poprawy stanu sanitarno–higienicznego powiatu, istotne dla lokalnej społeczności, ważne z innych powodów:

➤ Uzgadniane przez PPIS w Olecku (warunków realizacji – uwarunkowania środowiskowe, projektów budowlanych).

PPIS w Olecku opiniował przedsięwzięcie polegające na budowie zakładu produkcyjnego na działkach o numerach: 100/1, 104, 105/1, 105/2, 110, 111, 114, 115, 154, 155 w obrębie Olecko 1 na terenie miasta Olecko. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano budowę dwóch hal przemysłowych z budynkiem biurowo socjalnym i kotłownią grzewczą oraz infrastrukturą uzupełniającą w postaci układu torowisk z bocznicą kolejową, dróg wewnątrzzakładowych i przesuwnic wagonów oraz przyłączy niezbędnych mediów. W zakładzie zaplanowano:

- a) produkcję części taboru kolejowego – głównie 4-osiove wagony intermodalne – poprzez obróbkę kształtowników i blach stalowych skrawaniem, gięciem, wierceniem, frezowaniem, spawaniem, następnie czyszczeniem, malowaniem (malarnia mokra), suszeniem i końcową obróbkę wraz z montażem;
- b) przeprowadzanie badań jakościowych wyprodukowanych w zakładzie elementów na poszczególnych etapach produkcji;
- c) magazynowanie gotowych produktów;
- d) przeglądy, naprawy i serwisowanie pojazdów szynowych.

Ww. główne obiekty przemysłowe to hala produkcyjna z magazynem oraz zapleczem socjalno-biurowym na potrzeby produkcji o powierzchni ok. 18090 m² (tzw. hala duża) oraz hala produkcyjna, w której będą prowadzone takie same procesy produkcyjne jak w hali dużej i czynności związane z przeglądami oraz serwisem gwarancyjnym produkowanego taboru kolejowego. Wyposażenie technologiczne obu hal będzie podobne w zakresie obróbki metalowej. W hali dużej zaplanowano linię do lakierowania wyrobów, natomiast przy południowowschodniej ścianie hali małej zaplanowano budynek kotłowni grzewczej w której spalane będą odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. Potrzeby grzewcze nowego zakładu zabezpieczone będą przez dwa kotły grzewcze o mocy 2,0 MW oraz po jednym o mocy 1,0 i 0,5 MW. Planowane do instalacji kotły wodne przeznaczone są do przeprowadzania procesu termicznego przekształcania odpadów drewnopochodnych, zasilania instalacji centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Jest to przedsięwzięcie ważne dla społeczności lokalnej zapewniające dużą ilość nowych miejsc pracy, jednak zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

PPIS w Olecku uzgodnił warunki realizacji tej inwestycji wprowadzając do opinii zastrzeżenia mające zapewnić ludziom odpowiednie standardy jakości powietrza i ochrony przed hałasem, w tym konieczność analizy porealizacyjnej w zakresie hałasu.

1. Odbierane przez PPIS w Olecku - nie odbierano takich obiektów.

Uwzględnienie w projekcie budowlanym w odbieranym obiekcie warunków realizacji wynikających z decyzji środowiskowej

W roku 2023 PPIS w Olecku nie uczestniczył w odbiorze takich inwestycji, ani nie opiniował takiej dokumentacji projektowej.